HIERONY. ANGERIANI NEAPOLITANI.

ΕΡΩΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ.

ECLOGÆ.
DE OBITV LYDÆ.
DE VERBO POETA.
DE PARTHENOPE.

M.D XXXV.

HIERONY. ANGERIANI NEAPOLITANI AD CAELIAM.
ΕΡΩΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ.

Munera si nequeo tibi mittere magna, libellum
Hunc paruum, & nugas (ut queo) mitto meas.
At si laudanda completur uoce libellus
Hic paruus, certe munera magna capis.
Deficiunt uestes, argentum, & iaspis, & aurum,
Sed non ingenua carmina scripta manu.
Sint quæcunq; tamen quæ trado, suscipe, sæpe
Vilibus ornatur frondibus ara deum.
Suscipe, cor trado, & mentem cum corde, meumq;
Trado animum, hic animi picta figura mei.
Et maiora meres, nosco, si cernis amorem
O diua, immensi pignus amoris habes.

AD CVPIDINEM.

Omnia Pan uicit, uicisti Pana Cupido,
Vincar ego, quid agam? Pan tibi cedit, amem.

DE SEIPSO.

Aonium ut fierem uates haurire liquorem
Optabam, & lauri nectere fronde caput.
Accessi ad fontes, uidit me Phebus ab alto
Culmine, quæ possis dona negantur, ait.

Eiectus fleui, tandem miserata labores
Alma Venus, paphidis, i, bibe dixit, aquas.
Accessi, & sitiens absorsi mixta uenenis
Pocula, & ignifero mersus in amne fui.
Nunc hæc pœna mihi, nam dicere cogor amores,
Non carmen, fati cantor & esse mei.

DE CÆLIA ET AMORE.

Lassatus cursu, & quærens requiescere, pulchræ
Virginis in gremium candidus ibat amor.
Illa exscandescit tanquam notus imbribus actus,
Tanquam in uesano nigra procella mari.
Excutit hunc totis manibus, proclamat, & obstat,
Pollueret castos ne sibi flamma sinus.
Cur ita trudor? ait deus, admiratur, at illa
Illa inquit, non sum Cælia nota tibi?
Vt pede qui pressit colubrum, post horret, abitq;,
Sic miser audito hoc nomine fugit amor.
Et fugiens dixit, fugienti parce, parentem
Credideram, non te, tu mihi uisa parens.

AD CÆLIAM.

Non ego turbati crescrentia nubila cœli,
Non uereor fluctus atra procella tuos.
Non mare quum sæuit uentis, non grandinis ictus,
Non dura imperio fulmina missa Iouis.

Non pestes, morbosq; graues, non plena cicutis
Pocula, non colubri dira uenena trucis.
Non subitos terræ motus, non horrida Martis
Prælia, non casus sors male fida tuos.
Non rapidos ignes, non mortis tela recurua,
Non styga, non terno qui uorat ore canem.
Nil hęc, at solum uereor te Cælia, solum
Tu potis es uitam, & tradere fata mihi.

DE SVA EFFIGIE.

Vera mei effigies hęc uultus, deficit una
Vita hic cum picta est, non ego uiuus eram.

DE FORMA ET SAPIENTIA DIALOGVS.

Forma quid est? decor almus, uiuax gratia, gratus
Per iuxta admixtus membra colore fauor.
Quæ soror huic? soror huic felix sapientia, at illa
Cressum oculo, hæc animo præbet, utriq; fauor.
Cur illam sequimur? iacet altera pressa? siletq;?
Hæc riget, & cultum negligit, illa nitet.
Grato illa, & dulci procedit, & ore nitenti.
Hæc incompositis stat pudibunda comis.
Quare illa inflammat? uiuos quia uisa per artus
Influit, & radijs cor bibit omne suis.
Quę formosa magis? refer hoc, magis illa, magisq;
Allicit, illato lumine cuncta beat.

Quæ plus in pretio? pretiosior illa metallo
Illa omni, sacrum, respice numen habet.
Cur illa ardenti ceu flos æstate fatiscens
Præfertur? grauis hęc delitet, illa patet.
Hoc quod cernit amat quisquam, miratur & illud.
Hinc ueniunt chartis quæ modo texo meis.
Quid tunc Pallas erat? uis & Iunonia? malum
Quum tulit a pulchro iudice læta Venus?
Quid ni forma fuit? per quam tot funera troes
Acciperent? per quam græcia mæsta foret?
Hyperides sileat, potuit sua pectora phryne
Denudans rigidi flectere iura fori.
Et gorgo attonitos in marmora uertit amantes.
Vicit & attonitos Hippodamia duces.
Non mirum ergo meos si Cælia flexit ocellos.
Digna est illa homines, digna mouere deos.

DE CÆLIA.

Sunt gemine ueneres, musæ bisquinq;, Dianæ
Et gemmæ, pulchræ quattuor & charites.
Omnibus in rebus Venus est mea Cælia, Musa
Docta, Diana nitens, & sine labe Charis.

DE CÆLIA ET AMORE.

Cælia fatur, amor fatur, sua lumina pandit
Cælia purpureus lumina pandit amor.

Cælia dormit, amor dormit, ſtat Cælia ſola,
Solus amor, ridet Cælia, ridet amor.
Cælia plaudit, amor plaudit, dat Cælia cantus,
Cantat amor, plorat Cælia, plorat amor.
Cælia plectra manu tractat, ſua plectra decorus
Tractat amor, uadit Cælia, uadit amor.
Quodcunq; illa facit, facit hic, tamen ordine in uno
Hoc uariant, ſæua eſt Cælia, mitis amor.

AD ROSAM.

Pulchra breui duras roſa tempore, forma breuiq;
Tempore, ſic formæ par roſa tempus habes.

AD CÆLIAM.

Cernentes ſuperi qualis non amplius unquam
Viſa fuit formam diua puella tuam.
Illorum unus ait, cur olim maximus arſit?
Nunc friget? tanto nec calet igne deus?
Europæ, & Danaes & Ledæ uincit honores,
Et nihil hac toto fulget in orbe magis.
Dixit amor, uerum ſed priſco tempore nulla
Virgo fuit dura, hæc dura, ſuperba, ferox.

AD CÆLIAM.

Attollis cœlo ſi lumina, ſydera gaudent.
Si terræ affigis lumina, terra ciet.

Fronte Venus fulget, ſi claudis lumina, nudus,
Lumina ſi pandis, cum face ſæuit amor.
Lumina ſi celas, mœret ſine ſydere cœlum,
Terra calore, Venus fronte, Cupido face.

DE SEIPSO DIALOGVS.

Quid quæris? quo tendis iners? quo uota feruntur?
Dic, cupis auratos forſan habere lares?
Hoc alij poſcant: uis culti iugera campi?
An regum ſolium? pontificumq; toros?
Infelix quicunq; cupit, quodcunq; ſub undis
Hermus habet teneam, quæ mihi tuta quies?
Irus inops eſſem, quamuis immenſa tenerem
Imperia aut gazas Crœſe ſuperbe tuas.
Nudus in has ueni terras, & nudus abibo.
Hinc mea ſollicito uita labore caret.
Hinc pello curas, & lætam duco iuuentam.
Hinc ſperno quicquid diues auarus habet.
Nil ergo exoptas? exopto ut diligat illa
Me totum, &, dulci ſimus uterq; toro.

DE CÆLIA.

Stabat amor, ſtabat mea Cælia, uterq; fauillas
In me uertebant, hic face, & illa oculis.
Victus eram, uictus, quum fallax ore rubenti
Dixit amor, iaculis da tua corda meis.

Te te redde mihi, dixi, me reddo puellæ,
Non tibi tu sæua cuspide regna tenes.
Illa meis ornet spolijs sua templa, grauiq́;
Illius ante pedes compede uinctus eam.
Hæc simul ut fudi trepidanti pectore uerba,
Alligor, atq; libens do mea colla iugo.
Quis credet fronti? uisa est tunc mitis, at illa
Illa magis fœta tygride sæua fuit.

AMOR MARMOREVS.

Quid spectatis? amor sum saxeus, armaq́; fictus
Ficta gero, uiuens Cælia uerus amor.

AD CÆLIAM.

Vt grex porcorum morti seruamur, & hora
Crastina quid tradet dicere nemo potest.
Hoc cuiquam notum cum sit, uiuamus, & omnis
Apposito fugiat cura, dolorq́; mero.
Res alijs fortuna regat, fortuna beatum
Me faciet, si tu Cælia diua uoles.

AD EANDEM.

Cælia cui tantum tribuit natura, polusq́;
Sit minor ingenio ut fœmina, uirq́; tuo.
Cælia formosis forma præstante deabus.
Moribus & priscis anteferenda uiris.

Cælia pierids inter ueneranda sorores
Arte tua, & dulci uerbi sonante lyra.
Omnia sub cœlo quæ sunt tibi Cælia cedunt
Ingenio, forma, moribus, arte, lyra.

DE STATVA EIVSDEM.

Dum niueo ducit raram de marmore formam
Sculptor, & eximiæ perficit artis opus.
Vera hæc effigies quidam inquit, & illius hic stat
Flatilis in uenis spiritus, ora mouet.
Hæc ferit, illa ferit, surdis hæc auribus illa
Auribus & surdis, hæc riget, illa riget.
Hæc alba, illa alba, hæc magis est crudelis & illa
Crudelis magis est, hæc silet, illa silet.
Hæc glacialis hyems friget, glacialis & illa
Friget hyems, lapis hæc sculptus, & illa lapis:
Sed non æquales sunt una parte, quot illa
Illa magis uento mobilis, hæc stabilis.

DE CÆLIA ET AMORE.

Ibat uenatum in syluas, telumq; gerebat
Cælia, & alipedi maxima stabat equo.
Obuius it uolucris puer illi, telaq; uibrans
Certemus, fatur, dum geris arma simul.
Cælia sed tenerum ridens ait, arma gerentem
Stulte petis: non te uici, ego inermis abi.

Quum uenerem aſpicerem, ſine flãmis, accipe, dixi,
De noſtro flammam pectore, at illa mihi.
Sunt uerſa in cineres tua pectora, ſi uolo flammam
Dat flammam ex oculis Cælia, & uro deos.

AD CÆLIAM.

Quid mihi barbaricæ ſi miſcent prælia turmæ?
Mæret & ereptis auſonis ora bonis?
Quid mihi ſi dira deſcendunt grandine nimbi?
Vſtulat & cultos ſyrius acer agros?
Quid mihi ſi pereunt homines? armenta? gregesq;?
Inſidet & ſiccis faucibus atra fames?
Quid mihi ſi regnant reges? laudantur & ipſi?
Vendit & elatos purpura lata duces?
Quid mihi ſi totus cum terra corruit æther?
Sorbet & erectas mobilis unda domos?
Hæc mihi cura, roſis, & cingere tempora myrto,
Et curas multo dilapidare mero.
Hæc mihi cura, comas, & barbam tingere ſucco
Aſſyrio, & dulces continuare iocos.
Hæc mihi cura, dies albo numerare lapillo.
Laſſaq; compoſito membra fouere toro.
Hæc mihi cura, nouem cantu celebrare ſorores,
Dulciter & curuæ plectra mouere lyræ.

Hæc mihi cura tuas tibi semper dicere laudes
O diua, & uultus semper amare tuos.

AD CVPIDINEM.

Es deus, ambobus si æquales dirigis arcus,
Non deus es, solum pars mea uulnus habet.

DE CÆLIA.

Publica quum fierent spectacula, tela proteruus
Exercebat amor, & Venus alma faces.
Diuersæ hic uoces, diuersa hic lumina, at una
Vna est ut celebri uisa puella choro.
Omnibus una fuit uox, & fuit omnibus unum
Lumen, cum matre est factus inermis amor.

DE LIBELLI QVERELA.

Quæ te dira premit toties? & uexat Erinnys?
Non ne pudet quæ sunt ore tacenda loqui?
Vera putat populus, nam stultos esse poetas
Inquit ego testis sum modo, stulta facis.
Et scribis, deles, & deles, scribis, & illa
Quæ seruas, non sunt carmina digna legi.
Nescis quicquid agis, nescis, sic labitur æuum.
Sic manet in nullo mens tua firma gradu.
Iure queror, ferior cultro, feriorq; lituris,
Et patior calamo uulnera mille tuo.

Non curas (uideo) quid sit dementia, sed te
Delectat præceps & sine mente furor.
Hoc solum doleo, claras si mittar in auras,
Quid dicam? siquis tam mala uerba leget.
Non meus hic error, clara tua uoce fatebor
Crimina, nam uenient in caput illa tuum.
Clamabo in triuijs, uellem nunc posse placere,
O nequeo, insanus talia scripsit amans.

DE CÆLIA, APE, ET AMORE.

Lassa quiescebat prope murmura fontis amœni
Cælia, ubi uario flore nitebat humus.
Mellificans it apes, & circum roscida labra
Dum uolat, in terram sæpe repulsa cadit.
Iam moritur, sed ait moriens, flos qualis in aruis
Nascitur, ex flore hoc q̃ mihi dulce mori.
Hæc ut dixit, amor tumulum de cespite fecit,
Atq; illi tumulo hęc carmina pauca dedit.
Ambiguum est, an apes sit dulci mortua labro,
An dulci flatu mortua, utroq; fuit.

AD CÆLIAM.

In crine accendens amor est intextus, amœnis
Enitet in labris, fronteq; dulcis amor.
In pulchris stat amor manibus, stat pectore in albo,
Quum cantas, doctis cantibus exit amor.

Aglomeratur amor pedibus, quum uadis, ubiq;
Vt seruus dominam te comitatur amor.
Non unum ergo tenes, sed mille in corpore amores,
Quicquid habes, amor est, o dea, quicquid agis.

DE CÆLIA.

Fulgida quum legeret cumano in littore conchas
Cælia, fallor an hæc cypria? dixit amor.
Non fallor, sic pulchra nitet mea mater, & alba
Sic flauas ornat spuma, politq; comas.
Sic ridet, quæritq; iocos, sic pictus eburno
Cestus adest collo, sic mouet arte manus.
Faller iners, hæc pulchra magis, non fallor, euntes
Tres uideo ancillas, autumo, sunt charites.
Assistit scopulis, & peto lumine, peto
Lumine commotas en maris æquat aquas.
Heu fallor, non illa cremat sic ore, rigentes
Diua sed hæc cautes, & cremat ore fretum.

AD CÆLIAM.

Ne peream auertis tua lumina, falleris, illis
Vino magis, perimunt lumina? Sic peream.

DE VENERE ET CVPIDINE.

In fulua dum pulchra Venus spaciatur arena,
Et pelagi spectat maxima regna sui.

Venit amor, sumpsitq; facem, fax missa per auras
Vssit acidaliæ mollia corda deæ.
Nouit ut illa sui rutilantia spicula nati
Vociferat, quid me nate proterue cremas?
Palluit audito matris clamore Cupido,
Atq; sibi ut silices obriguere coræ.
Flens tandem dixit, non est tibi Cælia dispar,
Hanc uolui, non te (parce) ferire deam.

DE CÆLIAE PICTVRA.

Aspiciens pictam in tabula se Cęlia, sollers
Pictor ubi nudam me modo uidit? ait.
Inquam ego, non nudam uidit te pictor, amantis
Hic anima, hoc anima uiuit amantis opus.

DE SEIPSO ET CORDE DIALOGVS.

Quid cor iners agis hic? ploro, cur deseris illam
Sic plorans? nequeo frigora tanta pati.
Vnde hoc frigus habes? nix illo in pectore, durum
Atq; gelu, membris restituare meis.
Tu peior domina, nolo, ferueribus ardes:
Vrerer in membris stat grauis ætna tuis.
Verum sed si corde uaco, dilabar in umbras
Mortis, & in tenebris me teget atra dies.
Iam pridem ipse peris, quum te mea liquit inenem
Gratia, tunc mota ex corpore uita fuit.

Nunc nisi paruus ades puluis, nisi somnus & umbra.
Et quamuis uadas tu pede, luce cares.
Iungare o calidis his fibris, forsitan auram
Vitalem accipiant, me quoq; parca premit.
Non possum, sed erit qui nos curabit & urnam
Tradet & hæc cernet uerba uiator ibi.
Quos nequijt uiuos simul addere uita, sepulchrum
Addit, obit niue cor, sed face cordis herus.

DE CÆLIA.

In me cum reueret facibus præcinctus, & arcu
Fortis amor, dixi, sum sine corde, uale.
Non possum extingui, tota est mea uita sub illa,
Illa ferox animum sustulit, illa tenet.
Conuolat iratus, sed pulchra ut lumina uidit,
Hoc tibi habe sceptrum Cælia, uincor, ait.

DE SPE.

Ludificat uitam spes longa, nec exhibet ulli
Quicquā homini, ut speres mors inopina uetat.

AD CÆLIAM.

Viuebam, nunc dispereo, qui spiritus artus
Rexerat hos, sedes incolit ille alias.
Si uis in terris ut uiuam, redde mihi illum,
Et si non illum redde tuam (oro) animam.
Sic mihi me reddes, sic te tibi Cælia reddes.

Ambo

Ambo sic parili iuncti in amore erimus.
At si dura manes, nec gaudes, perdis utrunq;,
Me quia amo nimium, te quia amas nihilum.
Et quanto est odijs amor excellentior, ipsa
Tanto interfecto crimen amante facis.

DE VENERE ET CVPIDINE.

Omne olim cælum (ut fertur) cælum omne ruebat
Inter se superi dum fera bella gerunt.
Fortis erat Bromius thyrso, Mars ense, tridente
Neptunus, fortis fulmine dextra Iouis.
At quum uisus amor fuit in fulgentibus armis,
Nec non accensa lampade pulchra Venus.
Priuatur thyrso Bromius, Mars ense, tridente
Neptunus, fortis fulmine dextra Iouis.

AD IMAGINEM SVAM.

Quis mihi te similem sic fecit dulcis imago?
Quam uere uultus exprimis ipsa meos.
Tu palles, me pallor habet, tu lumine cæco,
Cæcus ego, nulla heu mens tibi, nulla mihi.
Vita tuos artus, & nostros uita reliquit,
Muta taces, muta est hæc mea lingua, tacet.
Tu sine corde manes, maneo sine corde, moraris
Hic sola, hic solus nocte, dieq; moror.

Membra geris tenui, & fragili contexta papyro.
In tenui & fragili cortice figor inops.
Nil nisi uana mei tu corporis umbra, uel aura.
Corporibus par est umbra, uel aura meis.
Non multo duras tu tempore, tempore multo
Non duro, fies tu cinis, ipse cinis.
Ambo pares, at lęta magis tu degis, amorem
Non sentis, miserum me facit asper amor.

AD CAELIAM.

Numen habet Pallas uirtute, & robore Iuno,
Diana & casto corde, decore Venus.
Cur uirtute nitens, & robore, cordeq; casto,
Atq; decore, cares numine? sęua manes.

DE SEIPSO ET ANA DIALOG.

Consule quid faciam, flammis exuror, & illa,
Illaq; stat duro marmore dura magis.
Consulo, funde preces, sis illi blandus, ubiq;
Fundo preces, illi blandior, usq; fugit.
Tange chelym digitis, & neruis dulcia necte
Carmina, nil prosunt carmina, nilq; chelys.
Te mitem ostendas, gemitus exprome, tuosq;
Fletus, his gaudet sæpe cupido malis.
Me mitem ostendo, gemitus ex pectore promo.
Sunt fletus fluuij lumina, spernor amans.

Mitte potens aurum, sum pauper, pauper & auro
Frangitur, hæc regum munera diues habet.
Tam magnum ieiuna fames delebit amorem.
Nulla fames, tempus, tempore maior erit.
Si non ista iuuant, laqueo da colla, moraris
Quid miser? hæc flammis sola medela tuis.

AD CAELIAM.

Sæuis, nosco, noces, & quantum sæua, nocensq;
Me pellis, tantum pulchra, & honesta trahis.

DE CAELIAE DVRITIE.

Sunt duri scopuli, sunt dura & marmora, durum
Et ferrum, in summis robora dura iugis.
Sunt duræ rupes, sunt antra, & cornua dura,
Atq; adamas durus, durum hyemale gelu.
Durior ac scopulis mea Cælia, marmore, ferro,
Robore, rupe, antro, cornu, adamante, gelu.

DE SEIPSO ET CVPIDINE DIALOGVS.

Quid nunc blande puer cessas? & frigore torpes?
Suscipe de pharetris aurea dona tuis.
Quid blandus uocitor? si frigens torpeo? & aurum
Quid petis a misero? corpora nuda uides.
Dum sedet in molli prato, & desyderat auram
Sæpe mouens flabrum Cælia, mitte faces.

Non utor facibus, perijt mea gloria, quondam
Dives eram, sed nunc (aspice) pauper amo.
Quæ te res inopem? quæ te res fecit inermem?
Quæ tenet in niuea flabra decora manu.
Quid uideo infelix, quid sentio, turbor, & angor,
Et miror, tantum cur patrat una scelus.
Ne mirere, oculis, oculis ualet una decoris,
Alliget ut cuiuis fortia colla deo.
Expertus loquor hoc, hærent conuersa medullis
Arma meis illi quum iacit arma manus.
Quare age non nudo flammas, aut quære sagittas,
Illa illa imperium, & numen amoris habet.

DE CAELIAE FVRTO.

Quum dormiret amor, rapuit clã pulchra pharetrã
Cælia, surrepta fleuit amor pharetra.
Noli cypris ait sic flere Cupido, pharetram
Pulchra tibi rapuit Cælia, restituet.
Non opus est illi calamis, non ignibus, urit
Voce, manu, gressu, pectore, fronte, oculis.

DE SEIPSO ET PICTORE DIALOGVS.

Quid pingis pictor? uolucrem non cernis amorem?
Hic amor? hoc nullus maior in orbe deus.
Falleris ardentes tua spongia deleat ignes.
Deleat & pharetram. Quid nisi monstra facis?

Non opus est arcu, non armis, corpora parua
Non habet hic, nec habet tela, facesq; manu.
Non sic nudus abit, niueas neq; commouet alas,
Non stat sic alacri flammeus ore color.
Quo pacto est (dicas) pingendum numen amoris?
Nuda hic pingatur Cælia pictus erit.

AD CÆLIAM.

Nunc reliquam degis uitam, quæ uita recessit
Desinit esse, hodie quæ uiget, illa tua.

AD CÆLIAM.

Dum cernit nitida sese Narcissus in unda,
Et petit, in florem labitur omne decus.
Sæpe illum in pratis pueri, & legere puellæ
Texentes pexis florida serta comis.
Dum pressat disci moles onerosa Hyacinthum,
Quæsitus Phœbo flos tener hæsit humo.
Ille etiam rabies apri quem dira furentis
Pressit, Acidalium per nemus omne rubet.
Tu quia nec flammas nosti, neq; dulcis amoris
Præmia, eris duro in marmore dura silex.

AD CÆLIAM.

Quid facit argentum pretiosa in ueste, uel aurum?
Aut color? ut corpus contegat illa datur.

Ex ebore albenti quid sponda? aut fulcra? quid ipsa
Stragula picta? struit si leuis herba torum?
Num nisi priscorum historijs uariata nitebunt
Aulæa, infundet non sua dona sopor?
Ampla quid ex auro rutilant laquearia? & ampla
Quid sub mygdonio marmore nixa domus?
Si non hæc picei depellunt nubila cœli,
Nec sedant curas, non satis ima teges?
Ipsa sibi qui pondus iners, fulgente uehatur
Lectica, aut acri conspiciendus equo.
Quid meus acer equus? mea quid lectica refulgens?
Si possum pedibus me modo ferre meis.
Quid quęsitę epulæ? facili saturabitur esca
Venter edax, quantum nunc gula sæuit atrox.
Hæc facit æquorea ut pisces capiantur in unda.
Vtq; cadat duro uulnere fossus aper.
Ambitio infelix permixta cupidine, quę non
Cogit inassueto ferre labore mala?
Felices quos turba putat, non credo, sepulchra
Sunt illi, hęc intus turpia, pulchra foris.
Exiguum non munus adest, quòd uiuo, polumq;
Quod specto, hoc ipso munere diues amo.

DE AMORE.

Numina cur tot habes genus o mortale deorum?

Est amor in cunctis rebus ubiq; deus.
Mars hic bella gerens, terras Vulcanus adurens.
Iuppiter impellens fulmina. sol'q; die.
Nocte soror solis. curas ex pectore pellens
Bacchus. & Alcides quum fera monstra domat.
Quum risus, blandos'q; iocos, blandos'q; lepores
Affert, & miscet gaudia, pulchra Venus.
Hermes, quum flectit mentes sermone, quietat
Quum freta Neptunus. sic deus unus amor.

AD CÆLIAM.

Me spectas oculis lasciua iocantibus, inde
Effugis, & rabida tygride peior ades.
Quum te credo meis manibus retinere, fugaci
Plus cerua curris, quum timet ora canum.
Si læta accedis, placida, atq; benigna parumper.
Quam mihi post multo tempore sæua manes?
Quicunq; aspectat tam raræ præmia formę,
Inter honoratas te putat esse deas.
Numina sed ledis tua, cum sis impia nobis,
Vana, fugax, fallax, horrida, dura, leuis.

DE CÆLIÆ DOTIBVS.

Tres quondam nudas uidit Priameius heros
Luce deas, uideo tres quoq; luce deas,

Hoc maius, tres uno in corpore, Cælia ridens
Est Venus incedens Iuno, Minerua loquens.

DE CÆLIAE VVLNERE.

Cælia dum fulgens per florea rura uagatur.
Sæua manum illius sæua momordit apes.
Vnde has, inquit habet uolucris tam parua sagittas?
Illato ut tumeat uulnere nostra manus?
Tunc respondit amor, sum paruus & ipse tenerq;,
Et iaculis (quæ stant) mollio saxa meis.
Tu paulo maior quid non facis? ore pusillo,
Atq; oculis, montes, & maris uris aquas.

AD CÆLIAM.

Si nimis intueor te Cælia, parce, loquuntur
Quæ patior pœnas lumina, lingua nequit.

DE QVERIMONIA SVA.

Dum canerē, & crebris ne quicquam questubus auras
Implerem incusans terq;, quaterq; deos.
Ex homine in querulam dij me uertere cicadam.
Hinc queror, & uoces ob mea damna fluunt.
Hæc medicina mihi ueniet quum frigidus imber,
Et moriar, stulto in carmine finis erit.
Mentior, hibernus me quamuis opprimat imber,
Atq; cadam, attrito corpore plura querar.

AD CÆLIAE PICTVRAM.

Partenopen quum læta suam Venus aduenit, atq;
Vadit olorinis conspicienda rotis.
Gaudet odoriferis hortis, gaudetq; uesæuo,
Quem colit intonsus Bacchus, & alma Ceres.
Et modo sebeti miratur fluminis undas,
Et modo uernantis littora læta maris.
Mirum laudat opus preclaræ molis, & ipsa
Alta ducum, & regum culmina, cuncta probat.
Præterea uidet in tabula te Cælia pictam.
Miratur, Veneri tunc charis una refert.
Quid si non pictos sed uiuos, uideris artus?
Quantaq; sit formæ gratia? quantus honos?
Dixeris, humanas prestat uirtute puellas.
Dixeris, æthereas præstat honore deas.
Admirans sine labe nouam Venus alma tabellam.
Telluri & figens lumina, & ore rubens
Dixit, ego nollem tantæ certamina formæ,
Non si sub phrygio iudice causa foret.

DE CÆLIAE ROSA.

Puniceum digitis dum uersat Cælia florem,
Figit & in niueo pectore, cypris ait.
Cur mea dona gerit uirgo hec ingrata? benignam
Suscepit mentem? mitis an ardet amans?

Omniuagas quatiens puer insuperabilis alas
Respondit, nunquam desinet esse ferox.
Et si dona gerat nunc mitia, respice (si uis)
Sunt illa effuso tincta cruore tuo.
Ostendit rixas cruor, & fera prælia, & iras,
Sunt animi signa hæc sanguinolenta feri.
Chare puer rudis es, nec nosti tempora ueris
Mater ait, citius quam notus illa fluunt.
Hic flos lacteolo qui gaudet pectore, uanæ
Significat formæ quam cito munus abit.
Si findit folium, hæc ibi sunt præcepta, puella
Nunc uiue, ut folium sic tua uita meum.

AD CÆLIAM.

Fingeret ut sculptor ueros in marmore uultus.
Vultus quęrebat posse uidere tuos.
Huic dixi similem uis fingere? finge draconem
Qui teneat sæuis corpora scissa modis.
Finge truces angues, aut nigrum finge uenenum,
Aut mare, quum tumidis exagitatur aquis.
Finge notos rapidos, atq; humida nubila, & arma
Finge Iouis, par his Cælia, sæua magis.
Non id quęro (refert) sed pulchram quæro figuram
Illius, exuperat quæ sine fine deas.

Tunc ego, nil opus est alia tibi imagine, pectus
Hoc aperi, in corde est pulchrior illa meo.

AD AMOREM.

Cur linquis cœlum ob terras? tibi patria cœlum,
In cœlo, non hac pulchra puella magis.

AD IMAGINEM SVAM.

I nunc ad dominam mea imago, nitebis ab omni
Parte quidem, ætherei lux ibi solis adest.
Illa dat, illa aufert animas, illa omnia, tanquam
Immortale sibi numen adesset, agit.
Accelera passus, sed ne discede, priusquam
Non poteris celeres uiua mouere pedes.
Deinde ubi uitali te mutam impleuerit aura
Succurat domini tunc tibi forma tui.
Dumq; uenit tacitis præceps occasio pennis,
Voce pia quæ sunt uulnera nostra refer.
Forsan fiet amans, & sic mihi parcet amanti,
Et sic ambobus candidus annus erit.
Sed timeo hoc unum, ne, te dum pollice tangit,
Exusta occumbas, simus & ambo pares.

DE CÆLIA ET AMORE PICTO.

In claro dum se speculo pulcherrima comit
Cælia, ubi pictus cum face stabat amor.

Quis credet? sic inquit amor, sum pictus, at ipsa
Ipsa uidens me nunc Cælia, uerus amor.

AD CÆLIAM.

Optarem fieri diues, sic diues ut ille
Crœsus, & immensæ regna tenere Asiæ.
Post cernens hominum casus, & cuncta sub orcum
Ire, quid optando talia discrutior?
Diuitias contemno tuas rex Crœse, tuamq;
Vendo Asiam unguentis, flore, mero, choreis.

DE CÆLIA ET SPECVLO.

Colligit in nodum dum pexos Cælia crines
Ad speculum, speculum talia uerba refert.
Quid me tam fixis, fixis miraris ocellis?
Fulgorem superat lux tua clara meum.
Nota loquor, uitrea puer ille uenustus in unda
Conspectus, proprio lumine fata tulit.
Heu quia sæua manes, tibi nec uis parcere, saltem
Parce mihi, tua me scrinia clausa tegant.
Occular aut tenebris, aut totum rumpar, amoris
Non possum ulterius uulnera tanta pati.
Et si non habeam sensum, tua gratia sensum
Exhibet, & calidæ sentio pestis onus.
Dirigis huc quoties spectantia lumina, flammæ
Succendunt inopi saucia membra mihi.

Hic neq; ueridica spectaris imagine, nanq;
Opprimor, & uires non tibi reddo meas.
Si te qualis ades, talem uis nosse: tui nunc
Aspice amatoris corda, ibi imago tua est.

DE SEIPSO ET AMORE DIALOGVS.

Quid me saeue tua laceras cum matre cupido?
Non ego, quid quereris? nec tibi mater obest.
Tu tibi causa mali, uacuo dum pectore molles
Stant curae, feruens serpit in ossa uapor.
Num frustra Cyprin ueteres dixere? puella
Te cremat ignita cuspide, Cypris abest.
Nunquid nullus amor? nullus, sed forma, nitorq;
Pulcher amor, roseae plena pharetra genae.
Spicula solares oculi, manus alba fauillae.
Et risus Charites, uerbaq; ueris opes.
Aurea plectra comae, tandem ferit illa, tenetq;
Illa arcum, & flammas, nec mihi parcit, amo.
Nil facis ergo? nihil, sed nudus talia pando.
Quid pandis? pulchri Caelia quicquid habet.

DE CAELIA ET PICTORE.

Se nudam aurato dum spectat Caelia panno,
Et picturatum tangere gaudet opus.
Dic ubi me pictor uidisti corpore nudo?
Fatur ubi candens & sine labe femur?

Dic ubi crura? pedes? mammas? & cætera membra
Quæ tam ueridico scripta colore uigent?
Sic pictor. dubitas quid nunc? sum doctus ab illo
Qui tuus est uero corde fidelis amans.
Quo pacto, illa refert, me nudam uidit amator?
Illius ex omni parte fugatur amor?
Tunc pictor. mœror, palloŕq; illius, & ardor
Ostendit, quantum sit tua forma decens.
Si sum tam tetrica, & qui me sectantur amantes
Expallent, mitis cur ego pingor? ait.
Cui pictor. placidum facies tua signat amorem,
Quod latet in tacito pectore nemo uidet.
Sæuiciam in pulchris si uis ostendere membris
Pinge superciliis hæc fera uerba tuis.
I procul hinc hospes, sum fœta sæuior ursa,
Sum lapis, & qui me poscit, inanis erit.

DE AMORIS LAVDIBVS.

In terris quum fulsit amor, cessere tenebræ.
Et magni uisa est semita clara poli.
Tunc cessit torpedo grauis, cessitq; ueternum,
Pestis, & infelix grando, niuisq; furor,
Cesserunt Iouis horrendi uaga fulmina, cessit
Bellorum rabies, & necis atra manus.

Asit amor, surgunt tenebræ, torpedo, ueternum,
Pestes, grando, niues, fulmina, bella, neces.

DE SEIPSO.

Flens ueni in terras, & flens discedo, fuitq;
Dum uixi fletus uita, dolor, gemitus.

AD ACANTHIDEM.

Quam bene tu mecum uolucris dulcissima uiuis,
Sat dulce eiusdem sortis habere pares.
Tu fixo in ramis uisco decepta fuisti.
Decepta & uisco præda ego, præda fui.
Tu sola hic, sola, hic ego solus, solus amator.
Vtq; abeas, optas, opto ut abire queam.
Tu uiridi pluma, atq; innato murice tincta,
Me quoq; (si nescis) tingit uterq; color.
Spes uiret, ostendit mea murex uulnera, ploras
Tu libertatis tempora, tempus ego.
Te cauea includit lento de uimine texta.
Me claudit sæuo in carcere sæua Venus.
Damnosas querulo mulces modulamine curas
Heu curas querula mulceo uoce meas.
Spina tibi nomen præbet, mihi spina dolorem
Iniecit lateri, tu gemis, ipse gemo.
Ambo infelices sumus, & sine sensibus ambo.
At tua sors nostra sorte beata magis.

Portio tota tibi cordis, mihi portio nulla
Cordis adest, totum cor lacerauit amor.

DE CÆLIA.

Nunc ubi Praxiteles? ubi Scopas? priscaq; uirtus
Illorum artificum? cuncta sepulta iacent.
Heu doleo, nostræ quis marmore sculpet in albo
Pectora? quis fulgens lumen? & ora deæ?
Erigere huic statuam, & templum ædificare dicebat
Oblatas caperet pro Ioue ut una preces.

DE CÆLIA.

Ferrũ flamma domat, silicẽ domat unda, adamantem
Sanguis, at hæc ferro durior, & silice
Atq; adamante, meo non igne, fluente nec unda,
Nec misso e uenis sanguine se domuit.

DE SEIPSO ET CAELIA.

Mirabar (memini) miranti Cælia dixit.
Quæ re alios tibi nunc, quæ re in amore iocos,
Dum cribro fluuios captas, & retibus austros.
Nil agis, utq; fluens laberis unda miser.
Nunc potes ausonias, aut graias uoluere chartas
Dum tenera est ætas, & labor ipse iuuat.
Nunc propera, dimitte faces, dimitte sagittas,
Floreat & studijs culta thalia tuis.

De Cælia

Nosce diem, uenient tristissima nubila, quumq;
Grata uoles uitæ sumere dona, fluent.
Ne cogare senex rideri, aut tradere flammis
Quę scribis, nunc sunt præcipitanda rogis.
Vera licet referas, dixi, tua candida forma
Efficit, ut faciem cogar amare tuam.

DE SEIPSO ET CVPIDI-
NE DIALOGVS.

Aliger inuicta qui cuspide semper oberras.
Dic mihi cur nudum te tua mater alit?
Nudo homines qui nostra petunt delubra, rubenti
Cur stant in dextra spicula? trado necem.
Cur puer es? pueros facio, quoscunq; sagittis
Saucio, siue uolans ignibus uro meis.
Ventosas humeris cur fixit Iuppiter alas?
Est quouis leuior flamine quisquis amat.
Cur tecum faculę? quia uiuida corda, fretumq;
Et iuga montosa, & scrupea saxa cremo.
Cæcus es? an claro (dic) lumine? cæcus amator,
Non ego, luce poli lux mea clara magis.
Pasceris ambrosia? seu nectare? pascor amœnis
Blandicijs, risu, & sedulitate ioci.
Cur tibi pulchra parens? quia densos forma calores
Ingenerat, formæ munere nascor ego.

Cur maris e fluctu prognata est mater? amator
Vt mota in salsis fluctuat unda uadis.
Dic tua num uilis domus? an cultissima? nulla
Tecta colo, biberno sub Ioue dego miser.
Dic ubi stas quum lassa tuo sunt membra uolatu?
Crede mihi, nunquam me leuis ala uehit.
Pulchra suo imposuit me Cælia pectore, & ambo
Bella polo, & terræ, & bella minamur aquis.

AD CÆLIAM.

Tota anima ex oculis mirantibus exijt, Argus
Vt fierem, oraui, cæcus at inde fui.

AD HIRVNDINEM.

Aequales ambo, tu stas signata cruore.
Quassa mihi exucto membra cruore cadunt.
Tu defles itylum, quid me nisi flebilis angor
Externat? lachrymis deperiere genæ.
Tu Philomelææ loqueris dispendia linguæ,
Ipse mea ab demens fata, necem'q; loquor.
Exoritur quum mane recens ex æquore Phœbus
Conquereris, mœsta tunc ego uoce queror.
Erras, & circum, circum stridoribus imples
Atria, sic circum strideo, & erro miser.
Heu tua uita magis felix, nam tempora ueris
Semper habes, ueris tempora nulla mihi.

DE IOVE ET CVPIDINE.

Iuppiter humanæ captus fulgore puellæ,
Aligero dixit talia uerba deo.
Fac mecum parili flagret nunc Cælia flamma.
Et nectat dulcis mutua uincla Venus:
Huic Veneris proles ait o mihi parce, fauillæ
Quas iaciam pro te, pectora nostra cremant.
Quod cupis, efflictim cupio, sum primus amator
Et nerum fletus concaua saxa meos.
Talia percipiens alti moderator olympi,
In puerum cœpit conscelerare manus.
Ille sed aereis pennis confisus in auras
Tollitur, & pauitans fulmina, quærit opem.
Hanc petit, & niueo se claudit pectore, & ipsis
Luminibus, dicens hic ego tutus ero.

DE CÆLIA ET SPECVLO.

Ante suum ornatur speculum dum Cælia, dixit
Sic speculum, speculo clarior ipsa tuo.
Quæ pars negligitur, pars illa decentior, alma
Cælia, non utor te modo ut oner, ait.
Sum pulchra (ut dixti) cupio sic pulchra uideri.
Quid pulchro in terris gratius ore uiget?
Subrisit speculum, iactanti & talia fatur.
Ne credas dictis facta superba meis.

Nec tibi sic placeas, non est formosa puella,
Nec prudens, quæ non sentit amoris opus.

DE SEIPSO DIALOGVS.

Viscera si calidis tua sunt exusta fauillis,
Cur non puluereo funere mersus obis?
Spiritus in gemitus si fluxit, & aere gaudet
Liberiore, tibi qui mouet ora sonus?
Cor si præreptum, quo uiuis corde? frequenter
Si ploras, cur non conteris ossa fluens?
Si percussit amor sæuo tibi uulnere pectus.
Cur non purcusso in pectore uulnus habes?
Desine quisquis ades miseros sic lędere manes,
Vmbra mea est, corpus quæ regit, ipse obij.

DE CÆLIA VENANTE.

Dum uaga uenatur per nostros Cęlia saltus,
Hanc cernens subito Delius obstupuit.
Cur his errat, ait, campis germana remotis?
Et iuga parthenij linquit amœna soli?
Dum sic miratur, uoluit sua lumina, cynthum
Lustrat, & hic uero est numine uisa soror.
An ne duas, inquit, peperit Latona dianas?
Quæ consanguinea est ista? uel illa mihi?
Hæc uadit passis, & passis illa capillis.
Hæc placet insigni pectore, & illa placet.

C iij

Nusquam tam similes toto sunt orbe Dianę,
Vna stat effigies, unus utriq; decor.
Venantes ambo, uerum, sed dispare præda
Iuno ait, hęc homines conficit, illa feras.

AD CÆLIAM.

Misisti florem, florem mea Cælia pronus,
Pronus in abducto claudo, & adoro sinu.
Hesperidum cedent illi uiolaria, nanq;
Pensilis aurato uomere fiet ager.
Illum irrorabunt oculi fluitantibus undis.
Pro molli zephyro flamina pectus habet.
Donec erunt lachrymæ, donec difflabit in auras
Spiritus hic, uiridi flore uirebit ager.
Semper ego flebo, semper suspiria fundam,
Sub uerno semper flos erit axe uirens.
Si tamen arescet, condam sublime sepulchrum,
Næniā ubi imparili carmine talis erit.
Flos iaceo hic, crebro fletu confotus, & aura
Vitali, effugi nec graue mortis onus.
Quid tu puluereo quæ stas sub cortice? uelox
Vita magis tua (nunc gaudia carpe) fluit.

DE SEIPSO ET VENERE.

Dum Venus in triuijs errantem quærit amorem,
Huic loquor, errantis dic mihi signa dei.

Illa refert, do signa, meus, meus ille proteruus,
Audax, & praeceps, & sine lege puer.
Blanditur cuiquam, cuiquam desæuit, abitq́;
Et redit, & quo uult fertur, ut aura uolat.
Crine suo pulchrum caput, & pulcherrima ceruix,
Vna nec in toto corpore menda manet.
Per color est igni suus, & sua lumina lucent,
Vt flammæ, it nudus, nilq́; pudoris habet.
Arcum leua tenet, super arcum dextra sagittam,
Circum humeros calamis plena pharetra nitet.
Non parcit matri, nunc hunc, nunc sauciat illum.
Et domat æthereos, tartareosq́; deos.
Quin etiam rapidos armis immiscuit ignes,
Sic simul excindunt arma, simulq́; cremant.
Alloquitur quoties blando sermone, uel ore
Purpureo arridet, damna, dolosq́; struit.
Dissonat a lingua & uerbis mens atra, nec ullus
Tam prudens, quem non retibus ille tegat.
Basia lasciuus præbet, sed labra uenenum
Intus habent, sunt hæc dulcia, at usq́; nocent.
Dona libens offert, quæcunq́; hæc dona, cremanti
Tincta face, & stygio tincta liquore necant.
Tunc ego sublatis ridens clamoribus inquam,
Non procul hinc gnatus cypria diua tuus.

Pectore sub nostro deus hic affigitur, alas
Perdidit, & claudo stans pede, abire nequit.

AD CÆLIAM.

Tres charites, tribus una charis connecteris, illę
Tres charites teneant ut dea te charitem.

DE CAELIAE FLAMMA.

Cælia dum teretem niueo sub pollice fusum
Torqueret, lateri staret & alba colus.
It linum in flammas, unde hic accesserit ignis,
Ignoratur, ait serua, cremauit amor.
Nam dum corda nequit quæ sunt adamantina, miris
Insidians uoluit lina cremare rogis.
Inquit anus, lychni fuit hæc scintilla propinqui.
Blanda sed augurium credidit esse parens.
Aut hæc, dixit, erit fulgens regina, regetq;
(Non fallor) terras, & mare, signa patent.
Aut hæc æternum infiget tellure trophæum
Ob formam, uiuas filia, fulsit apex.
Talia dum referunt, telis armatus, & arcu
Venit amor, blandos sic dedit ore sonos.
Si longe aspiciens hæc urit lumine diuos,
Atq; homines, prope cur urere lina nequit

DE CÆLIA DORMIENTE.

Dum mouet aura comas, dũ fontis murmurat unda,
Sub placida hac pressit me modo ualle sopor.
Quisquis ades mollem (dum dormio) parce quietem
Rumpere, sum sacræ Cælia numen aquæ.

DE ARGO.

Argus eram prudens, & habebam lumina centum.
Centum sed rapuit lumina Iuno mihi.
At postq̃ pictum fecit sibi Cælia flabrum
Ex illis, oculos sentio, cerno magis.
Inuidet his oculis tellus, & pontus; & æther.
Quilibet & lucem uellet habere meam.
Siquando faciem tegit, aut siquando papillas.
Phœbe tuam toto pellis ab orbe facem.
Depulso quoties diffunditur aere uentus.
Sedulus accensam lampada motat amor.
Hinc ego uiuo, & amo, tamen hac formidine turbor
Ne, sibi dum frigus captat, adurar inops.

DE CÆLIÆ BALNEO.

Inclyta laudatas peteret quum Cælia Baias,
Atq; salutiferis membra lauaret aquis.
Vidimus eiectis undantia balnea flammis
Miramur, quid sit tantus, & unde uapor.

Quidam inquit, simulac uisa est hic Cælia nuda,
Hac cum rupe latens protinus arsit amor.

DE CAELIAE FLORIBVS.

Iam crescent albi flores, & fulgida crescent
Lilia, narcissi, purpureæq; rosę.
Quisquis amas, gaude, creuit flos unicus, & iam
Maturus suaui munus odoris habet.
Lætentur ualles, campi lætentur, & horti,
Quanquam sæuit hyems, ueris habentur opes.
Arridens albos flores, & lilia fundit
Cęlia, narcissos, purpureasq; rosas.

AD CICADAM.

Tu felix cantas molli sub fronde cicada,
Ipse queror duræ uirginis ante fores.
Ros tibi dat uitam, mihi uitam fletus, adurit
Aestatis non te feruor, aduror amans.
Tu quocunq; libet uolitas, ego carcere claudor.
Garrula tu fundis carmina, funus ego.
Tu uernis zephyris, & lęni flamine gaudes,
At mea succendit feruidus ossa calor.
Tu nimis exultas, ego cæco uulneror arcu,
Tu diues (sic est sors mea) pauper amo.
Hoc tantum similes, similes sumus ambo, querente
Voce peris, pereo uoce querente miser.

DE CVPIDINE.

Fallitur esse deum qui magnum dicit amorem,
Qui deus est, bonus est, hic malus usq; necat.

DE SEIPSO DIALOGVS.

Cur sic exardes? nascenti Afflauit amores
Torua Venus, Veneris flammea regna sequor.
Quæ tibi dic mater? fletus, pater? impius ardor.
Quæ nutrix? gemitus, quæ domus? urna silens.
Quo lacte es pastus? spe cassa, & cortice, & euro,
Quis docuit linguam promere uerba? furor.
Qua ueste obtegeris? corpus patientia corpus
Obtegit, hic quæris quid modo? quæro necem.
Quid garris? tetricæ pallentia funera mortis,
Qui uiuis? miseri ut uiuere in orbe solent.
Num sic semper eris? semper, quæ causa doloris
Dic tanti? solus causa malignus amor.

DE CÆLIA ET CVPIDINE.

Flebat amor, matremq; suam quęrebat, at ipsa
Vt uisa est uultu Cælia pulchra suo
Ipsam appellat amor matrem, sed Cęlia toruo
Lumine ait, non sum mater, amor rubuit.

DE SVA PICTVRA.

Pingeret ut tenui in tabula mea corpora pictor.
Cœperat a membris pingere membra meis.

Sed quoniam absumpto nisi pallor stabat in ore
E populo unus ait, sit tibi pallor opus.
Approbat, & tenuem pallenti cromate formam
Pingebat; cur non, dico ego, pingis aquas?
Cur non & flammas? cur non suspiria? cur non
Hos gemitus? hæc sunt quę mihi damna nocent.
Ille autem infausto cernens me uiuere fato,
Pinxit in ardenti corpus inane rogo.

DE CÆLIA ET SPECVLO.

Pectine formosos concinnans Cælia crines
Consuluit speculum quæ sibi forma foret.
Respondit speculum, quid tecum fulgor? honosq;
Si fugis idalium tam pudibunda torum?
Accedent anni, quibus istęc fugerit ætas,
Et quibus urenti non eris apta ioco.
Viue hodie, cras nimbus erit, cras nubila surgent,
Impelletq; tuam dira procella ratem.
Conteris ætatem uiridem, non uiuitur apte
Hic ubi non lætus dona ministrat amor.
Quid tibi concessus decor? utere tempore, uirgo
Casta nimis dici uirgo sepulta potest,
Omnia mutantur, quoties mutata dolebis,
Et dices, heu cur dura in amore fui?

O queam sæue tibi, cur perdis præmia formæ?
Forma quid est, fructum ni sua dona gerunt?
Nunc propera, dum uernat humus, dum lilia florent.
Hæc non maturo tempore lecta cadunt.
Nunc propera infelix, uertuntur tempora, circum
Et redeunt, sed tu non reditura peris.
Cui non hoc notum? uita hæc ni pulueris umbra.
Vita nihil, cœlos suspice, amore calent.
Quid sit amor, nescis? res est dulcissima, disce,
Disce tua sapiens utilitate frui.
Cur natura dedit quæ dona relinquis? & illa
(Quam peccas) homines mille relicta necant.
Lenta manes, nec credis inops, inscitia tanti
Causa mali gaude(sæua moraris) ama.
Hoc hoc consilium tibi do, do Cælia, dumq;
Me spectas, speculi hæc uerba loquentis habe.

AD AMOREM DORMIENTEM.

Dormis sæue puer, sed non tuus arculus, ignem
Suscitat, & uigili lampade corda cremat.

AD IMAGINEM CAELIAE.

Tristia solaris præcordia, dasq; quietem,
Quum cerno uultus picta tabella tuos.
Contra illa infestat me totum, spernit, & odit,
Et quam formosa est tam ferus urit amor.

Si tibi lingua foret proferres uerba, sed illa
Ora potens miti uoce mouere, silet.
Et quamuis siles, tu dicere uerba videris,
Et mulces fletus, segnius illa tumet.
Annuis ingredior quoties, reddisq; salutem,
Illa negans solum dicere nouit, abi.
Læta manes, mecumq; sedes immobilis, illa
Mobilior sicca fronde superba fugit.
Te crebro ostendis, crebro latet illa, querelas
Tu uanas audis, surdior illa freto.
Estis inæquales cunctis in rebus, & ambo
Dispariles, sed uos res facit una pares.
Illa ab amore procul quia uitæ munera nescit,
Emoritur, tenebras tu quoq; mortis habes.

DE CÆLIA ET CVPIDINE.

Armatur telis puer aliger, accipit arcum,
Et ruit in dominam cum face lætor ego.
At domina ut torsit sua lumina, diffugit ille,
Non te (parce precor) cor peto amantis, ait.

DE SEIPSO, MORTE, ET CVPIDINE.

Dum mea lingua uocat mortē, mors aduenit, & quid
Vis? ait, hoc cupio dico ego, cæde caput.
Falcem aptat collo, cædit, nec cæditur ulla
Vena, nec elapso membra cruore cadunt.

Miratur mors, ipse tremo ceu canna palustris
Quum quatitur rauco sępius acta noto.
Vidit ut id, summo delabitur axe Cupido,
Et dicit, non hic ense perire potest.
Si quissem hunc ferro, seu tristi abrumpere flamma,
Hoc arcu quoties occubuisset amans?
Ossibus his tantum dolor est, & pallor, & ardor,
Pulchra sed eius habet Cælia pulchra animam.

DE CÆLIA ET PAPILIONE.

Papilio fulgens dominæ dum lumen oberrat,
Carpit, & a teneris oscula grata genis.
Occidit, ante tamen nigrum quam uiseret orcum,
Dicitur hæc surdis uerba dedisse notis.
Ecce hominum quæ mille domat, quæ mille deorum
Pectora, me manibus (quæ modo fama) necat.

AD LECTOREM.

Si molles elegos, & uana epigrammata texo,
Non mirum, mollis tu quoq; uana facis.

DE SEIPSO ET CÆLIA.

Vt mouit crines uentoso Cælia flabro,
Accessere ipsi frigora, flamma mihi.
Hoc mirum, in glaciem duram conuertitur illa,
Quæ nunquam æstiuo sole liquere potest.

Ipse cinis fio, sed qui me nouit amantem,
Apposuit cineri subdita uerba meo.
Cælia frigus amans dum percutit aera pennis
Fit glacies, miser hic frigore adustus obit.

DE SVIS STVDIIS.

Quid sit libertas, noui, mihi grata uoluptas,
Dum uigilat studijs parua lucerna meis.
Hoc iuuat, an uisam reges? regumq; triumphos?
Et stabo ante tuum diues inepte torum?
Quis te ferre potest nisi demens? ferre tumentes
Qui norunt fastus, limina magna terant.
Hic mihi grata quies, & quamuis sæuiat auster,
Enitet exiguo iam meus igne focus.
Pulso chelym digitis, & dulcia carmina canto,
Carmina quæ possunt sæpe mouere deos.
An mea languentum conturbant gaudia morbi?
Iura ue clamosi litigiosa fori?
Hoc melius, quam ferre tuas plæbecula sordes.
Irarum & pleno corde redire domum.
Ite alij in bellorum acies, in prælia, in hostes.
Tuta magis sunt hæc castra, cruore uacant.
Hinc procul ambitio, procul hinc uesana Cupido.
Rugaq; turbatæ frontis, & ira procul.

Conscia mens recti fida est custodia, dum'q;
Nil obsim, mea quo membra pauore trement?
Tota ruat cœli moles, non terreor, ipsa
Ipsa ruant in me fulmina, lætus ero.

AD CÆLIAM.

Nunc uiuo, & uiuis, uiui iungamur amantes,
Et læti in media simus uter'q; rosa.
Gaudentes uiuunt, blandos excludet amores
Et dulces lusus tetra senecta, obitus.

DE CÆLIÆ VENATIONE.

Dum custodit agros canis, & loca peruia cingunt
Fila plagæ, & flatu cornua plena sonant.
Dum ferit aereas clamor uenaticus auras,
Exilit exerto dente proteruus aper.
Nunc hac nunc illac ceu fulmen perfurit, atq;
Contra illum quisquam comminus ire pauet.
Formidatis? ait mauortia Cælia, uestes
Complicat, effusas aptat in aure comas.
Flectit equum in gyros, stringit uenabula dextra,
Ille ferox dominæ concidit ante pedes.
Obstupuere omnes, tunc quidam, non ego miror?
Nec stupeo, ferro si fera cæsa fuit.
Ecce potest oculis pulchris, & pectore pulchro
Armatos homines, & laniare deos.

Mittit

MITTIT COROLLAM AD AMICAM.

Floribus intextam diuersis mitto corollam,
Quam feci manibus nunc tibi uita meis.
Vt cingat flauos crines, & tempora circum
Fulgescat, tepidi munera ueris habes.
Sunt hic (ecce uides) ridentia lilia, pulchri
Narcissi, atq; tuæ pulchræ hyacinthe comæ.
Nec non idalio maculati sanguine flores,
Atq; alij, tellus quos modo fœta tulit.
Si quæris donum, quid uult sibi tale? corolla.
Vt uiret hæc paruo tempore, forma uiret.

IRASCITVR AMICÆ.

Ecce tumet forma præstanti Cælia, statq;
Insignis crine, & fronte nitente ferox.
Præteriens humili si dico uoce salutem
Non audit uocem, nec mea damna uidet.
Rideor infelix, anni properate, diesq;,
Accelerāq; tuos curua senecta pedes.
Finge genas sulcis, & canos effice, tantus
Tantus ut ex illo corpore fastus eat.

AD CÆLIAM.

Ne fide humanis mea Cælia, cuncta creata
Sunt nihil, & nulla cum ratione fluunt.

DE SEIPSO ET CVPIDINE DIALOGVS.

Cur ſic expalles? ubi nunc color igneus? artus
Qui tibi(ſi memini)condecorabat amor?
Dic ubi labentes humana in corda fauillæ?
Vnde fugis? tua cur membra pauore tremunt?
Dic ubi ſunt alæ? atq; arcus? ubi tela? pharetræ?
Non ille es genuit, quem Venus orta ſalo?
Ipſe fui quondam deus, & cæleſtis, & ingens
Quem peperit gratis fluctibus orta parens.
Nunc paueo, & fugio, nam me ſuperauit amantem
Quę nata eſt damnis unica forma meis.
Dic non ſolus habes, non ſolus numen amantum?
Numina quid proſunt? ſaucius ecce uagor.
Quis te præ grandes iaculatur fortius ictus?
Vna dea eſt, homines quę ferit, atq; deos.
Et non eſt illi ſicut mihi debilis arcus,
Qui non tranſmiſſa cuſpide uulnus agit.
Dic quibus hæc armis te tantum exterruit hoſtem?
Arma quibus uicit me modo, nullus habet.
Illa oculis, oculis armata potentibus audet,
Intuitu ex humeris excidit ala meis.
Arcum colloquio fregit, riſuq; pharetram,
Pallorem membris facta proterua tulit.

Exibat læni qui dulcis anhelitus ore
Surripuit mentem, surripuitq́; facem.
Defeci infelix, mihi damna, nigrumq́; calorem
Iniyciens rapuit cuncta decora, uides.
Ergo uacas? & nostra silent incommoda? statq́;
Tutus amans? per me qualibet ire potest.
Sed manet in terris quæ me confixit, & ussit,
Dic quæ? nota tibi Cælia? nota, necat.

DE CÆLIA ET AVRA.

Lactea fulgentes dominę per colla capilli
Pendebant, quos dum prospicit aura, refert.
Quam pulchram aspicio frontem, par illa dearum
Frontibus, accedam? quis uetat? ecce patet.
Hæc simul ut dixit, ueloces excutit alas,
Cæpit & in niuea fronte mouere comas.
Illa tamen motos crines astringit in orbem,
Increpat & zephyri, sæuaq́; flabra noti.
Aura sed insistit, quæ dum turbare capillos
Non potis est, labris hæret, & ora subit.
Hic hic lætor ait, nam dulcia basia carpo,
Basia spiritibus basia digna meis.
Dum sic lætatur, dum sic sua gaudia iactat,
Occidit in casto facta beata sinu.

Hanc Venus in medio locat aere, condit & urnam,
In qua sub tali carmine nota cubat.
Aura in amore fui felix, nunc sum nihil aura,
Sic fiet, quæ stat Cælia sæua, nihil.

AD CAELIAM.

Luce tua ipse calens timeo, ne maximus ignis
Sit color hic, terras, & maris urat aquas.

COELO COMPARAT AMICAM.

Septem errant ignes per cæli mobilis axes,
Septem etiam illa suo in corpore signa tenet.
Ostendit gelidos uultus argentea Phœbe,
Illa suum intextum de niue pectus habet.
Mercurius linguæ decoratur dotibus, illa
Eloquio dulci saxa, fretumq; domat.
Apparet cum mane Venus, cum uespere, & illa
Vtroq; apparet tempore clara magis.
Aliquidis ueniens sol præclarissimus undis
Emitet, illa suo quum uenit ore nitet.
Fortior armato Mars milite surgit, & illa
Fortior armato milite surgit atrox.
Iuppiter aspiciens cum terra pacat olympum,
Cum cœlo aspiciens illa serenat humum.
Curuatur senio tristis Saturnus, & illa
Pulchra satis tantum moribus extat anus.

Quicunq; ergo meum non unquam uidit amorem,
In cælum attollat lumina, doctus erit.

AD CITHARAM.

Te pulso digitis, & curuo pectine pulso,
Me pulsat sæuo uerbere sæuus amor.
Tu cincta es neruis, mea sunt religata catenis
Pectora, dulce sonas carmen, at ipse queror.
In medio stant bina tibi, stant uulnera, pectus
Mille meum quassant uulnera, mille faces
E buxo contexta nites, ego pallidus humor
Tabeo, & in uilem (respice) uertor humum.
Quum pulsaris, habes animã, nam membra resultant
Spiritibus, tecum mortuus ista loquor.

AD CÆLIAM.

I lege nunc florem, si floris præterit ætas;
Nunc florem, at sentes (ue tibi) cana leges.

DE CÆLIA ET CVPIDINE.

Cælia conspicuos ornarat flore capillos.
Captus amor pulchri floris amore refert.
Da mihi diua tuum florem, do Cælia florem
Inquit, acidalias si dabis ipse faces.
Accipiens florem puer hic, sua tradidit arma,
Sic amor it lætus flore, puella face.

Hic ubi sum, mites duræ, felicis & horti
Sunt hederæ, & lauri Phœbe decore tuæ.
Hic lassus recubat boreas, hic ocia littus
Indicat, & somnos dum silet unda facit.
Commoda parthenopes hic balnea, ueris & ampla
Rura, ubi perpetuo flore nitescit humus.
Sed quoniam dulcis procul extat Cælia, mitis
Aura fugit, sentes & meus hortus habet.
Frigidus insurgit boreas, & littora fluctu
Curua sonant, uigili cedit ab ore sopor.
Non hic Parthenopes sed inhospita saxa Lycæi
Aspicio, hic illa hic sit modo, diuus ero.

AD CÆLIAM.

Qui spuma exortam cyprin, qui cypride amorem
Dixit, non uidit quam tua forma nitet.
Obuia tu quoties fis nobis, una nitenti
Aspectu exoritur cypris, & unus amor.

DE SEIPSO ET CVPIDINE
DIALOGVS.

Cur ueheris curru nec pennis alme Cupido?
Sum fessus, pennas non habet ala suas.
Non meus hic currus, sed matris, cerno columbas
Purpureas? tales dat mihi mater aues.

Aduehor his auibus, sed postquam lassa columba?
Aduehcor a gemino passere lætus amor.
Qua ueheris uolucri quum lassus passer anhelat?
Nec potis est pennis se mage ferre suis?
Cælia tunc passer, tunc Cælia pulchra columba,
Cælia tunc albus cycnus, & albus amor.

AD PICTOREM.

Dele opus hoc pictor, duplici ne Cælia flamma
Nos urat, picta & uiua dat ore faces.

DE CAELIA CVPIENTE AVRAM.

Aestiua recubans sub quercu Cælia, dixit,
Nunc uellem afflatus mobilis aura tuos.
Confestim a nostro pelluntur pectore flabra,
Aura fit ex illis, motat & aura comas.
Cælia lætatur uento, sed dicit ut ignis
Feruet, & urentes cerno uenire rogos.
Ne mirere ait aura, tuus me mittit amator,
Et magnus fluit hic corde calente calor.
Sed miror quare nunc poscis frigora totas
Sueta tenere hyemes, sueta tenere niues.

DE SVA POENA IMMVTABILI.

Dic ubi Thebarum portæ? Babylonis & alta
Mœnia? Romanæ dic ubi sceptra togæ?

Herba tegit Troiam, graias tegit herba Mycœnas,
Nec credis, montes, hic ubi campus, erant.
Quod secat Europã, & Libyã mare uomer arabat,
Nexaq; cum calabris Trinacris ora fuit.
Hic hominum steterant ubi quondam tecta, ferarum
Nunc lustra urticis contumulata uides.
Quot maria? atq; lacus tellus absorpsit? & ipsa
Quot titulos tellus? quot lacerauit opes?
Atteritur digitis aurum dum fertur, & undæ
Saxa cauant, mutant flumina curua uias.
Inscribunt pario reges sua nomina saxo.
Nomina cum saxis sunt peritura suis.
Omnia sub magno tandem uertuntur olympo.
At mea in æterno pœna dolore manet.

DE VENERE ET CVPIDINE.

Cypris ait nato, da flammas, Cælia friget,
Natus ait, flammas possidet illa meas.

DE PVLICE.

Pulchra pulex teneræ penetrat dum membra puellæ,
Clamq; subit niueum dente premente femur.
Comprimitur digitis, & nigro clauditur orco,
Sed dedit hoc illi distichon alma Venus.
Mortuus hic iaceo, sed non hic mortuus, ardens
Dum premor albenti pollice, uiuo pulex.

Dum legit ungue rosas & candida lilia dulcis
Cælia, de lectis floribus exit amor.
Vidit ut hoc, subito excussa est terrore parumper.
Mox confisa suis uiribus, hæc loquitur.
Non dum nude manes? non dum me linquis inermē?
Num nequeo fronti carpere serta meę?
Quid cruciaris? ait deus ille, sopore quietus
Qui stabam accusor? quis uetat ista tibi?
Siue rosas mauis, seu mauis lilia, sume,
Sume impune, tuus talia fundit ager.
His dictis, serto uectit florente capillos.
Et spernens nudi numen amoris abit.
Inuidet ipse puer, potis est nec ferre, triumphus
Non erit unius dixit, adibo, uolat.
Illius agglomerat se serto, & crinibus, atq;
Ambo summa homines impietate necant.

DE CÆLIAE FVLGORE.

Fulgida sat lunę lampas, sat fulgida lampas
Stellarum, & lampas fulgida Phœbe tua.
Fulgidior certe mea Cælia lampade lunę,
Lampade stellarum, & lampade Phœbe tua.

AD AMOREM.

Quis tibi tot flammas? tot tela ministrat? amœno
   Cælia dat flammas pectore, tela oculis.

DE CÆLIA ET FLORE.

Dum pulchrum hamatis florem mea Cælia spinis
   Eligit, atq; noua contegit arte comas.
Flos ait, abruptus si sum semel arbore, grati
   Quum uenient ueris tempora, rursus ero.
At tua lanificæ mutilant si Licia parcæ.
   Non redit ex atro puluere frontis honor.
Illa refert, grati non florem ueris eundem.
   Sed similem (uideo) tempora ferre solent.
Sic ego qûum fuero tenues dilapsa per auras.
   Aequalem, non me forte uidebit humus.
Flos inquit, nunquam si reddunt fata iuuentam,
   Cur temnis quæ dat munera dulcis amor?
Sic numerasse dies si funus sentiet atrum.
   Mœrebit, tradent secula nulla parem.

DE CAELIA ET CVPIDINE.

Cælia sub querna captabat fronde quietem,
   Quam simul ut uidit, currit amator amor.
Dulciaq; e labris dum carpit suauia, somnus
   Euolat, illa gemit, lumina pandit, ait,

Quis me pressat amor dulcedine captus abire
Dum nescit, capitur, fit noua prȩda, dolet.
Donec det pretium, seu pignus, linquitur ala.
Nunc illa auratas uentilat ala comas.
Et quoties mitis renouatur ab aere uentus.
Ipse miser toties igne calente cremor.

DE SVO AMORE ÆTERNO.

Tempore tecta ruunt prætoria, tempore uires.
Tempore quæ sitæ debilitantur opes.
Tempore uernales flores, argentea ꝗ arent
Lilia, præfulgens tempore forma fluit.
Tempore montani lapides, & tempore uirtus
Occidit, & regum tempore desit honos.
Tempore mutantur cineres in saxa, peritq;
Tempore fama, perit gloria, nomen abit.
Vertitur in senium tellus, & tempore montes
Deficiunt, æquor tempore perdit aquas.
Tempore fit cœlum uariabile, tempore Phœbus
Luce caret, scriptum tempore marmor obit.
Tempore duricies, decedit tempore liuor.
At meus heu nullo tempore cessat amor.

DE CVLICE.

Non sinit ipse culex placidos me carpere somnos.
Credo equidem in culicem se modo uertit amor.

Quum sæuiret hyems, & Cælia posceret ignem,
Maximus est ignis fœmina, dicit amor.
Illa refert, nullum, nullum dat flamma calorem,
Sunt magis hæc scythia frigida membra niue.
Tange manum quam friget, amor, te tangere nolo,
Ne sis causa meæ mortis, & igne cremer.

AD SOMNVM.

Non potui tunc somne mori? da somne quietem
Talem iterum, breuis o quam breuis illa fuit.
Hoc saltem liceat, si gaudia uera negantur.
Est aliquid, similis dum subit ossa sopor.
Illæ illæ tenebræ tribuerunt undiq; lucem.
Lux tribuit tenebras, lux tenebrosa uale.
O quales quales mammas, o qualia crura,
Quale femur tetigi, nil ego uoce loquor.
O pudet, & quæ sunt dulcissima iure tacentur
Cur taceam? totus feruet amore polus.
Lassi ambo postquam requieuimus, oscula labris
Mille illis data sunt, reddita mille meis.
Somne ueni, sed qualis eras, quum talia uidi.
En satur, & potus lumina claudo, ueni.

DE CVPIDINE ET SEIPSO.

Quum uidisset amor mea corpora nuda, nec ulla
Vulnera, num noster non ferit arcus? ait.
Num uentosa mihi sunt tela? nec illa cruorem
Educunt? nulla hic plaga cruoris adest.
Desine mirari, dixi, tua tela sat urunt.
Sat feriunt, alter me tamen urget amor.
Illa illa æthereá quæ fronte superbit, amoris
Regnum habet & sola uulnera luce facit.

DE CÆLIÆ ET SOMNO.

Vidit ut herboso prostrata in gramine membra
Somnus heræ, prope fit, gestit adesse refert.
Grata hæc, aspicio, formosa hæc, angor, & uror,
Irruerem, sed me cogit abire timor.
Excita ne surgat, uinclisq́; coercear, & sic
Torquear, hinc timor hinc effuge, uincit amor.
Hæc dicens, ori uibrantibus oscula linguis
Ingerit, æthereas carpit anhelus opes.
Non contentus adhuc, complexibus utitur arctis,
Attamen amplexus sensit ut illa graues
Desilit attonita, & socios uocat, effluit illinc
Illinc alatus ceu leuis aura sopor.
Et procul existens fatur, requiesce sub umbra.
Oppressi corpus qui tibi, somnus eram.

Hoc tamen admoneo, uiuas feliciter, & nunc.
Cras quid eris, nescis, gaudia carpe, fluunt.
Vt fugi ex oculis ego nunc exclusus apertis
Sic fugis ipsa, mihi, si mihi credis, ama.

AD CVPIDINEM.

Si tua castra sequor, cur me crudeliter uris?
Parco tibi, nescit iura, modumq; puer.

DE SEIPSO ET CÆLIA.

Sum cinis in gelidis tumulis, sum uiuus amator.
Sum mœstus, lætor, sum sine uoce, loquor.
Et locuples & pauper amo, spe nutrior expes,
Et mando chartis carmina, mando notis.
Terra mihi colitur, tumidis & mergor in undis.
Sum saturo, & farto uentre, premorq; fame.
Haurio fontis aquas, & anhelis faucibus hæret
Sicca sitis, uideo lumine cassus iter.
Hic moror, atq; illuc propero, miser audio surdis
Auribus, includor carcere, liber eo.
Ora madent lachrymis, & rident ora, profundos
Corda cient gemitus, corda perussit amor.
Torqueor infelix ex omni parte, sed una
Vna mihi semper, semper iniqua mihi.

AD COROLLAS.

Ante fores madidæ sic, sic pendete corollæ.
Mane orto imponet Cælia uos capiti.
At quum per canam ceruicem fluxerit humor,
Dicite, non roris, sed pluuia hæc lachrymæ.

DE CÆLIA ET CVPIDINE.

Pelliceam induerat se frigens Cælia uestem,
Inquit amor, calido me tege, quæso, sinu.
Canet humus niuibus, stridens aquilonibus imber
Sæuit, eo nudus, respice, membra tremunt.
Illa, libens faciam, sed primum pone sagittas.
Pone arcum, abiecit protinus arma puer.
Illuc ingressus subito se fouit amictu.
Perpetuo hic utinam uita daretur, ait.
Mox paulo tantum sensit sub tegmine frigus
Ad Paphon ut celeri fugerit inde pede.

FLOS.

Flos ego qui uenio sum nuncius, alloquor, hora
Fulgorem una meum præripit, una tuum.

DE SEIPSO ET CVPIDINE DIALOGVS.

Tu solitus quondam cælo gaudere nitenti
Quid facis hic nudus? nudus amator amo.

Frigora non brumæ sentis? ego torreor, ala
Cur non ex humeris pendet? adusta fuit.
Non arcum pictum? pictam non cerno pharetram?
Non mirum, maius tu quoq; uulnus habes.
Quis tibi cor miserum? quis sensus abstulit imos?
Fregit & ingenij florida dona tui?
Ergo sumus tristes ambo? sumus ambo sub uno
Vinclo? unum uinclum pressat utrunq;, uides.
Credebam ipse meum te cor fixisse sagittis?
Falsus eras, quem nam finxit inermis amor?
Quum tibi uisa fuit quæ sole nitentior extat
Cælia, in illius pectore clausus eram.

DE CAELIA NAVIGANTE.

Nauigat aurata dum sollers Cęlia naui,
Neptuni & lęto lumine regna uidet.
Cantabat (memini) stans celsa in puppe, facesq;
Inijciens undis talia pulcher amor.
Vssimus ambo polos, nunc urimus æquora, flexo
Ipse arcu, hæc oculis, & miser urar ego.

DE PICTORE ET CVPIDINE.

Pingeret idalium, in tabulis quum pictor amorem
Pictori inquit amor, me male pingis iners.
Non sum pennatus, pharetram nec gesto, nec arma,
Nec manus accensas uentilat igne faces.

Pallentem,

Pallentem, & mœstum pingas, si pingere me uis.
Ora gemant, madeant fletibus ora meis.
Cui pictor, quid aues ita pingier? amplius inquit
Non sum amor, illa, illa est Cælia pulcher amor.

DE SEIPSO ET CÆLIA.

Quærebat lucem extincto dare Cęlia lychno.
Quod quæris lumen, dico ego, lumen habes.
Sole magis fulges, ait illa uaferrima, quod nunc
Quęro mihi, potis es tradere, nanq; cales.
Ecce adsum, refero, immensam de corde fauillam
Excute, respondet, tu sine corde manes.

DE CÆLIÆ NIVE.

Transibam frigens, uidit me Cælia, risit,
Et mea compressam iecit in ora niuem.
Non nix illa fuit, rapido sed qualis ab Euro,
Arentes calamos urere flamma solet.
Tunc arsi infelix, sunt hæc miracula, possunt
In media fieri flammea tela niue.
Credo equidem densas potuisset adurere nubes.
Cumq; pruiniferis æquora fluminibus.
Pone arcum, pudeat te flammas ferre Cupido.
Hoc numen uerum, hoc, corda cremare gelu.

Feruet aquis æquor, uentis impellitur aer,
Et furit accensis sicilis ætna rogis.
Heu simul hæc nostro mala sunt in corpore, fletus
Fundit aquas, gemitus flamina, cor'q; faces.

DE SEIPSO DIALOGVS.

Cur gemis? uror amans, urit quæ flamma? puella
Sit qui quis, animos abstulit una meos.
Dic crines? flauos, oculos? nigrore coruscant.
Ceruicem? mira est, labra? corallina habet.
Dic faciem? Venerem, uenatricem'q; Dianam
Posset, & æquoreas exuperare deas.
Quanto hæc ingenio? cœlesti, pectore quanto?
Procero, atq; humeris? ampla, benigna? nihil.
Albicat? illa niuem, & candore coagula lactis
Vincit, nat uus tingit & ora rubor.
Pinguis? an exilis? m inet inter utrunq;, mamillæ?
Turgidulæ, quibus o basia mille darem.
Nec satiatus adhuc illic me perdere uellem.
Contingant, precor, o talia fata mihi.
Cætera dic? nouit quis cætera? uestis opacat.
Nec fas illa loqui, quæ meliora puto.
Tex re scit? sollers tela superatur arachne,
Penelope fuso, prcuida Pallas acu.

Scit musam? & Phœbi citharã? quum cantat, habetq́;
Plectra manu, dici Calliopea potest.
Nunc nosco, illa potens est Cælia desipis amens.
Desipio, hoc nosco, cor necat illa meum.

DE IOVE.

Fit cycnus, taurus, satyrus, fit Iuppiter aurum,
Ob Ledam, Europen, Antiopen, Danaen.

DE CAELIA ET CVPIDINE.

Cælia candentes ferro quum raderet ungues.
Infecit leso pollice sanguis humum.
Hoc ut uidit amor, nolite huic fidere, clamat.
Impegit (uidi) uulnera sæua sibi.
Non dum finierat uoces sua lingua, per auras
Quum uolat, & dominã fit prope, & hęret humo.
Clam clam diffusis intingit spicula guttis.
Et dicit, nunc sum fortis, & asper ego.
Inde ubi se niueis adduxit in aera pennis.
Villarum & summo in culmine sedit atrox.
Incœpit maria, ac terras excindere, tuta
Nec fuit ex illis ictibus aula Iouis.

DE SEIPSO ET SPECVLO.

Cernebar uitreo in speculo, & mecũ ipse querebar,
Quod tam præcipiti curreret hora pede.

Ingemui, & uitæ memorans dispendia fleui.
Et dixi euadam, qui modo cerno, nihil.
Non sum sicut heri, paulatim mutor, & anni
Dum serpunt, faciem ruga senilis arat.
Hæc ego dum surdas nequicquam uanus ad duras
Proferrem, speculi dixit imago mihi.
Quod nihil appellas, requies tranquilla malorum.
Certe illud, peior mors tibi morte manet.
Nam stantis dum fles ætatis labitur umbra.
Et quæ non captas gaudia, perdis inops.
Incipe, sic sapies, dubium nec differ in annum
(Si potes) optati munus amoris, ama.
Vt moriens dicas, ego uixi, nubila terge.
Sic tibi perpetui tempora ueris erunt.

DE SEIPSO ET CAELIA DIALOG.

Quid spectas? specto tua lumina, quid tibi nostra
Lumina uis? nostrum surripuere animum.
Miror, uera loquor, radios iaculantur, & ignes,
Perq; mea accedunt lumina, abitq; animus.

DE SEIPSO ET AVRA.

Cantabam in syluis aura o zephyræa calores
Excute ab attritis artubus, aura uenit.
Quid me poscis, ait, non sunt mea flamina tanti.
Aspice quam paruo murmure parua feror.

Det licet afflatus boreas, det Nereus undas,
Non possem ardores attenuare tuos.
Fontano mulcens ego tunc incendia fletu,
Dixi,& felici quis mihi tradet opem?
Hæc roseo spirans cursu sic asserit, ignes
Si uult extinguet Cælia, tota gelu est.

DE CAELIA CONVALESCENTE.

Quum mea feruenti langueret febre puella,
Purpureo & starent candida membra toro.
Induit inuisum mors lurida protinus ensem,
Et petit infestis aurea tecta rogis.
Irruit, at postquam uidit sine labe papillas,
Et quales præfert flaua Minerua oculos.
Obriguit, retroq; dedit uestigia, & inquit,
Non hæc lethæam digna subire ratem.
Sic fata infernas pudibunda recessit ad umbras.
Ausaq; sic nigro uerba tonare Ioui.
Quæcunq; æthereo sub regno regna morantur
Sunt nostra, una precor Cælia morte uacet.
Annuit hoc Pluto, facta est dea, & illico cedunt
Nubila, & intonsus dat quoq; Phœbus opem.
Sperandum est, postquam mors importuna pepercit,
Facta dea ut nostras audiat illa preces.

AD CÆLIAM.

Mors mihi dat uitam, mihi mortem uita, sed omni
  Vita mihi peior morte, dolenter amo.

DE SEIPSO ET CVPIDINE.

Postquam picta fuit facies mea, protinus arcum
  Sumpsit amor, pictam contudit & faciem.
Quid pictos, inquam, laceras puer inuide uultus?
  An non sat telis pectora nostra tuis?
In te nullus, ait, locus est sine uulnere, uulnus
  Addere uulneribus quid nisi lasso manus?
Te lassas, dixi, magis hic, nam spicula perdis,
  Et flammas, caret hæc picta tabella anima.
Hoc uerum inquit, habet præclara at Cælia numen,
  Aspectu ut caleant omnia pulchra suo.

DE CVPIDINE.

Quum puerum Veneris uulgus spectaret inermem
  Vulgus ait, cur es factus inermis amor?
Respondit genitrix, pro certis ecce sagittis
  Vtitur illius pectore, & astra ferit.

DE CÆLIÆ RETICVLO.

Reticulum ex auro intextum rutilante uenustam
  Vestierat frontem, uestieratq; comas.
Quod quum uidit amor, dixit, flammatur amore
  Cælia, nam gignunt aurea fila faces.

Non hoc Cypris ait, nihil est ut charius auro.
Sic illa in toto charius orbe nihil.
Sed miror quare, quare illud uulnerat durum?
Vt uideo, longa cum face tela iacit.
Falleris, inquit amor, non durum uulnus, at illi
Illi oculi faciunt (aspice) saxa terunt.

DE CAELIA ET CVPIDINE.

Forte uidens natum Veneris per prata uagantem
Cælia fronte placens, Cælia crine placens.
Pone arcum, & certemus, ait, pone arma, facesq;,
Hic tibi si mecum prælia inire libet.
Illi dicit amor, si pono hæc arma, quid in te
Nudus agam? pugnax tu magis, atq; potens.
At si bella placent, & stat tibi tanta libido
Certandi, tela hac lege repono mea.
Vt claudas oculos, oculi fulgore perurunt.
Vt frenes linguam, lingua diserta necat.
Nil horum impediet pulchra hæc certamina fatur
Cælia, claudo libens lumina, lingua silet.
Non expectat amor, sed in aera tollitur alis.
Et fugit, exclamat, sat tua forma potest.

AD CÆLIAM.

Si deus est amor, & pacem meditatur, & optat
Quæ bona sunt, cur non hunc celebrabo deum?

DE VENERE ET CVPIDINE.

Forte ſub umbroſa requieſcens arbore Cypris,
In gremio puerum fouerat aligerum.
Cypridis abſcedit gremio puer aliger, illa
De ſomno ſurgens quærit anhela deum.
Quærenti exclamat genitrici uulgus, amorem
Quem quæris, ſplendens Cælia ſurripuit.

AD CÆLIAM.

Vt ſcirem quanto ſim tecum iunctus amore,
Atq; fide, miſi cor tibi, non redijt.
Hoſpicium prædulce tuum, non amplius optat
Hos artus, gremio gaudet adeſſe tuo.
Poſt gemitum eieci, qui cordis nuncius eſſet.
Illum etiam (eſt quanquam ſepe reuerſus) habes.
Neſcit ubi ſit cor, nec nouit dicere, ſolum
Spirat, & exuſti pectoris auget onus.
Illi ſæpe loquor, quid agit mea Cælia? quid cor?
Nil referens linquit corpus inane, fugit.
At nunc mitto animam, quæ ſi non ipſa redibit,
Protinus infelix hac tumulabor humo.

AD EANDEM.

Quid ſpeculum ſpectas? uis uerum noſſe colorem?
Quantaq; ſit uultus gratia uiua tui?

Aspicias quum mitto tibi mea saucia corda.
Illic te docta cuspide pinxit amor.

DE CÆLIA ET LIBELLO.

Quum legeret scriptas in paruo codice flammas
Cælia, mentitur qualia scriptor, ait.
Non sic exardet, nec sum tam pulchra, decensq;
Vt fatur, sunt hæc cortice uana magis.
Tunc codex chartis qui uoluebatur apertis,
Ter uoluit, nequijt uoce referre sonos.
Hoc fecit, uacuo misit suspiria cælo.
Et mecum in cineres igne crematus abit.

DE CÆLIA ET CVPIDINE.

Vidit amor dominam, stupuit, cecidere sagittæ.
Armauit sese Cælia, fugit amor.

DE SEIPSO ET FLORE DIALOGVS.

Bellule flos salue, quis te flos bellule misit?
Illa tibi ætnæas quæ iaculata faces.
Flaccescis (cerno) sic uultus flaccet amantis,
Mœrenti sic stat, sic stat in ore color.
I nunc ad dominam, retroq; reuertere, non id
Significas, quamuis sit mihi nulla quies.
Sed quoniam uiridem non seruas usq; decorem,
Quam cito crudelis deperit illa, doces.

DE CÆLIÆ CANTV.

Gaudebam, audiui dominam quum uoce canentem,
Gaudebam, qualis tunc mihi qualis erat.
Ex humeris nullo fluitabant ordine crines,
Et nulla nitidus stabat ab arte color.
Tunc mage cōpta mihi, mage tunc formosa, decensq;
Visa fuit poterat saxa mouere sono.
Sed quia nulla diu firmantur gaudia uoluit
Forte oculos, uideor uisa repente dolet.
Lingua ciens cantum silet, & sua plectra recondit,
Turbatur, misero multa minatur, abit.
Deseror infelix auulso corde, cadoq;
Acclinans oculos mortuus, illa redit.
Illico ut aspexit consumpti corporis ossa
Colligit, & nullo funere condit humi.
Impia nil mœrens haud plenum carmen ibidem
Inscripsit, dulci hic uoce peremptus amans.

AD LECTOREM.

Si tibi non placeo mihi lector parce, placere
Non possum, insipiens sum modo, tristis amo.

DE AMODRE.

In tabula primus tenerum qui pinxit amorem
Ingenio, & docta non fuit ille manu.

Non puer est qui pœna potest superare, fretumq;
Qui domat, & terras, aera, quiq; polos.
Non cæcum dicam, pungentibus utitur armis,
Et quicunq; ferit, num sine luce ferit?
Non findit latum pernicibus æthera pennis.
Sic nunquam a nostro corpore fixus abit.
Non mihi nudus erit, spoliat qui membra deorum,
Quiq; hominum, nunquid ueste carebit inops?
Dum loquor id, ridens inquit mihi Cælia, amorem
Pingere uis? uultus (aspice) pinge meos.

DE SEIPSO DIALOGVS.

Dic cur in uultu sic palles? sanguis ad ima
Corda fluit, quæ sunt pene cremata rogis.
Cur defles? magnos ut lapsa hos unda calores
Molliat, in casso corpore flamma furit.
Cur gemis? ambesos ut amabile frigus in artus
Currat, & infandas temperet aura faces.
Cur quereris solus? solus comburor ab igne,
Qui non credit, amet, nunc ego sicut amo.
Cur non in mutos cineres converteris? ingens
Ingens id dominæ non sinit esse gelu.

AD CÆLIAM.

Ni lachrymæ fluerent in flammam totus abirem,
Et ni flamma foret, diffluerem lachrymis.

Sic feruor lachrymis, sic flamma feruor, adurar;
Aut lachrymer, uitam præbet utrunq;, obeam.

DE CÆLIA ET BOREA.

Vt boreas ussit glaciali frigore flores.
Ausa est in boream Cælia probra loqui.
Audes nympha deum petulante lacessere lingua?
Respondit boreas, non tibi notus ego?
Te rapiam leuibus sublimem in nubila pennis.
Et iungere meo prȩda coacta toro.
Substitit illa ferox ut saxum in montibus altis
Quod ruere ex ima rupe procella nequit.
Non potis ille frui quod amat, dat basia labris.
Nunc magis illa gelu labra notata placent.
Deniq; tanta fuit dulcedo, & tanta uoluptas
Arserit amisso ut frigore uentus amans.

AD CÆLIAM.

Dum lȩtor uiuo, morior dum tristor, abibo
Lætus ego, postquam cura perire facit.

AD EANDEM.

Quum sumis citharam, & diffundis in aera cantum.
Saxa auidis pendent auribus, aura silet.
Quum soluis crines uento, Dictynna uideris
In syluis quando cȩde cruentat apros.

Quum rides, læti discerpunt nubila uenti.
Quum loqueris, fulgent sydera, uernat humus.
Quum motas oculos, quid non amor impius audet?
Audet, & irato præripit arma Ioui.
Quum graderis, te tota cohors miratur euntem.
Tota cohors passus laudat, amatq; tuos.
Sed quia maturæ non carpis poma iuuentæ,
Hæc in tam pulchro corpore sunt lachrymæ.

AD CÆLIAM.

Cur immortalem tereris, pone tumentes
Fastus, mortalis sis pietate carens.

DE IOVE ET IVNONE.

Iuppiter insani dum sæua cupidinis arma,
Et nequit accensas pertolerare faces.
Iane biceps, cœli custos, mihi limina pande.
Pande, nec hoc unquam sentiat uxor, ait.
Sensit ut hoc uxor, turbatur, & undiq; fluctus
Ore uomit, liquida fit magis atra pice.
Irruere in magnum magna cum uoce tonantem
Audet, & illius detrahit arma manu.
Clauigerum terret Ianum, lustratq; per omnes
Terras, an uideat quo uir in igne calet.
Nunc huc, nunc illuc dum toruo lumine se fert,
Aspectu patuit Cæla pulchra suo.

Quam simul ut uidit, cæcas exarsit in iras,
Atq; inquit, senti, quid mea regna queunt.
Dum rotat, & piceo contorquet ab æthere fulmen,
Illud in hæc durus pectora flexit amor.

DE CÆLIA ET AMORE.

Vidit ut æthereos oculos amor illius, inquit
Inquit amor, nulla hac pulchra puella magis.
Sensit ut immites animos amor illius, inquit
Inquit amor, nulla hac sæua puella magis.

DE SEIPSO.

Dum canerem, & citharam pulsarem pectine solus,
Solus apud dominæ nocte silente fores.
Audiui (fateor) uocem, sic dixit, amator
Stultus es, in uentos irrita uerba fluunt.
Respondi, nil esse loquor quodcunq;, sed ægrum
Sæpe iuuat pœnas promere uoce suas.
Hæc mihi non alijs refero, sint sydera, testes,
Et si surda manent sydera, saxa precor.
Et uentos, nubesq; atras, & limina quæ me
Excludunt, sunt hæc uerba doloris, amo.

DE SEIPSO.

Fles, rides, gaudes, mœres, requiescis, oberras,
Non mirum, uita est talis amantis, amo.

AD AMICOS.

Exoriens postquam decorauit Cælia terram,
Vidit & erecto lumine tecta deum.
Cor dedit huic pallas, Venus ora, Diana pharetram,
Atq; arcum, doctam pulcher Apollo lyram.
Vrentes oculos Erato, linguamq; disertus
Mercurius, Iuno brachia, Mars animos.
Iuppiter incessum, flauos Aurora capillos,
Ornatum charites, spicula blandus amor.
Omnia de magnis dijs possidet, omnia, amici
Vnde, unde huic tanta est, dicite, sæuicia?

AD CAELIAM.

Post obitum non marmor erit, non atra sepulchrum
Terra mihi, in membris diua iacebo tuis.

AD CÆLIAM.

Sim procul a risu, nec cernam cornua Lunæ,
Nec Phœbi auricomum luce nitente caput.
Me cæca exculcet fortuna, & nubila cœlum
Condant, hanc ingens obruat unda ratem.
Prætendat cupidus fraudes, & tegmina liuor,
Delitecat tenebris fama, decusq; meum.
Exul ab his adigar terris, sim segnis, inersq;,
Et uideam ante oculos funera nigra meos.

Nugata est quicquid mea musa, feratur in ignes,
Dummodo me spectes Cælia, lætus ero.

DE CAELIA.

Forte meam tangens dextram, sic Cælia dixit.
Mentiris, nec amas, algida dextra tua est,
Verus amans inquam facibus comburitur intus,
En calet in tacito corde sepulta Venus.
Respice pallorem, sum puluis, & umbra, recessit
Spiritus, inq; meis ossibus ætna furit.
Tellurem uidi densa canere pruina,
Quæ tamen ex ima parte perusta fuit.
Assimilor silici quę cæcos integit ignes,
Et riget, ob canas frigida facta niues.
Et fluerem in cineres & in auras ustus abirem,
Sed tua me uiuum bruma, geluq; tenet.

DE CÆLIAE STATVA.

Qui gelida sub rupe fui lapis, ora uenusta
Nunc refero, & uultus diua puella tuos.
Sculptori debes, sed debes plurima uati,
Hic polit, ille canit, quod canit, illud habes.
Vt nosti, lapidem teret hora fugatior euro,
At bene quod canitur, non teret hora fugax.
Hic sum muta silex, at carmine uulgor, & ore
Verba loquor, toto cernor in orbe nitens.

Non adsit

Non adsit cantus, remanebit uita, calorq;
Vatis, ero uatis uiua calore tui.

DE SEIPSO.

Ad fontem dum ploro, mihi fons inquit, ut ardor
Sedetur, gelidi suscipe fontis aquas.
Flumina aborta meis sunt, inquam, fletibus, ignes
Non sedant, posito ut sulphure teda tremor.
Sic ego, sed subitis arsit fons ignibus, ignes
E nostro ingentes pectore iecit amor.

AD CÆLIAM.

Sæpe duces uolui, & reges, & prælia uersu
Dicere, sed uires debilitauit amor.
Vt te conspexi tanto fulgore nitentem,
Ite procul cædes, dixi ego, bella procul.
Cantetur numeris, cantetur Cælia plectro;
Sed quum tentaui dicere, nullus eram.
In fletus abijt mœstæ uox plena querelæ,
Et tantum pœnas promere cura fuit.

DE CÆLIA.

Exiret dominæ dum pulchro pectore flamma,
Vreret & silices, & freta, Cypris ait.
Cælia si friget, cur nunc ita conijcit ignes,
Eius & aspectu terra, polusq; calet?

Sic pharetratus amor matri respondit, amantis
Illinc cor flammas non sua forma iacit.

DE CÆLIÆ STATVA.

Artificis studiosa manus dedit omnia, sed non
Mollescis digitis dulcis imago meis.
Tango, dura manes, non dura hæc marmora, tactu
Mollesco, est durus Cælia dura lapis.

DE ZEPHYRO ET CÆLIA.

Irroraret agros zephyrus quum flatibus, & uer
Duceret, & flores Cælia uisa fuit.
Hac uisa dimittit agros, dimittit honores
Veris, dimittit munera floris, amat.
Factus amans cœpit dulces effundere flatus,
Et flando optatum cœpit adire femur.
Protinus incluso sic intus flamine uenter
Intumuit, facilis sed prope partus erat.
Credite, mira loquor, fulgenti lumine campos,
Ver risu, flores uocibus hæc peperit.

AD EANDEM.

Marmor erat pulchræ qui uiderat ora Medusæ,
Viderit at siquis te dea dic, quid erit?
Durum marmor erit, stabitq; in marmore duro
Spes, mœror, gemitus, pœna, dolor, lachrymæ.

Candida nuper eram, nunc sum rosa rubra, colorem
  Hunc dat purpureis Cęlia pulchra genis.

DE SVO FLETV.

Seruat aquas limosa palus, mitisq; redundat
  Riuus aquis, & aquas, ut patet, æquor habet.
Fons diffundit aquas, & aquas dat flumen, aquasq;
  Stagna tenent, & aquis enitet ipse lacus.
Lumina sed lachrymis faciunt hæc plena paludem,
  Riuum, æquor, fontem, flumina, stagna, lacum.

AD GRYLLVM.

Mortue Grylle iaces agrestis musa, lyræq;
  Naturale decus, mortue Grylle iaces.
Quid faciam posthac? nostri solamen amoris,
  Solamen somni mortue Grylle iaces.
Excutiens alas pedibus dic Grylle camœnas,
  Et mulce optatis pectora fixa modis.
Hei mihi non audis, non dices amplius ignes
  Grylle meos, tecum Terpsicorea iacet.
Ex lachrymis rorem tibi fundo Grylle, cremoq;
  Hanc caueam, inq; tuos diffluit usta rogos.
Grylle uale, hac parua flores nascantur in urna,
  Terraq; sit cineri semper amœna tuo.

DE SVO VOTO.

Non sequor obliquo sæuos liuore Tyrannos,
Non cupio in uolucri stare superbus equo.
Non posco ut nitidis surgant mihi tecta columnis,
Pulcher & in medio sit mihi rure lacus.
Non populi laudes, non plausus quæro theatri,
Non aurum, aut comites, militiæq; decus.
Non sacros fontes, non arua obsepta salictis,
Quicquid & ignauum deniq; uulgus amat.
Dum ualeo, hoc cupio, teneris in amoribus esse,
Herere & thalamis Diua puella tuis.

DE CÆLIA.

Veris honor flos est, uer terræ, syderá cœli,
Et cœli, & terre, & Cælia ueris honor.

AD CAELIAM.

In cinerem fuero si post mea fata solutus,
Ille tua excussus curret in ora cinis.
Hic repetet cœlum si spiritus, arduus illinc
Et flammas mittet, mittet & arma necis.
Si non legitimæ complerim munera uite,
Errabo ante tuas ossea larua domos.
Corporeos iterum si commutabor in artus.
Corpus habes, corpus mole grauabo tuum.

Aere si pendam pœnas, leuis ibo, daboq;
 Verbera, si mergar flumine, flumen eris.
Ad nubes iero, mittam de nubibus imbres,
 Ignibus aduoluar, te ferus igne petam.
Quicquid ero moriens tecum crudelia tecum
 Bella geram, flagris flebis inulta meis.
Si nihil euadam, nihil hoc torquebere, crede,
 Crede mihi uultus persequar usq; tuos.
Conabor stygijs exire paludibus, & si
 Parca negat, rumpet tartara lesus amor.
Nam tibi cum nequeam dum uiuo reddere pœnas.
 Extinctus tanti uulneris ultor ero.

DE VIATORE ET SEIPSO DIALOGVS.

Quis iacet hic? Veneris iacet hic pulcherrima proles
 Quam strauit forti Cælia pulchra manu.
Si deus hic, quare falcato decidit ense
 Mortis? & in uili sic tumulatur humo?
A cupido hæc illi uis est generosa Tonante
 Vt ualeat terræ, & bella mouere polo.
Vnde hoc? illa dea est cunctis speciosior astris.
 Hac mundus quid nunc (aspice) maius habet?
Non hic armatus? pharetra succinctus? & arcu?
 Quid tum, succubuit, fortior illa fuit.

Aurea non mater flammas? non uictricis hastam
Exhibuit? contra bellica Pallas erat.
Aegida formosis mammis, scutumq; lacerto
Aptarat, dextræ tela trisulca patris.
Non aberant musæ comites, non Phœbus, & Euan,
Hic puer, illa ingens, hic rudis, illa sagax.
Ergo quis extincto posthac succedet amori?
Huic pharetra? huic iaculũ? huic flexilis arcus erit?
Imperium molle hoc, illa est castissima, & euro
Sæuior, heu cui non funera ferret atrox?
In turbam rutili globulos deflecteret auri.
Ipsa sibi plumbi frigida dona daret.
En nunc absq; arcu, & facibus domat omnia uictrix,
Quid si pennatus regna teneret amor?

DE SEIPSO.

Si nitet auratis mea candida uirgo capillis
Et pulchro æquore deas uincit honore deas.
Effutire leues cur demens cogor amores?
Ferreq; ut iratus tam mala uerba puer?
Cur turbor toties? & inania murmura iacto?
Cur toties illuc irrequietus eo?
Heu heu quid feci, quo uertor? numina cœlo
Aut nulla, aut certe non mala nostra uident.

Non potui esse silex? aut æquoris unda? uel alga?
Siue cinis? ferrem non ego tanta miser.
Hoc peius, promo infandas ex pectore uoces.
Nil prosunt uoces, & tamen usq; loquor.
Heu quid agam melius? lanient hæc dicta procellæ,
Et siquid chartis illino, flamma uoret.
Præterijt quę danda fuit uirtutibus ætas.
Quicquid ago (uideo) uentus & unda rapit.
Ista loqui nollem, niger obtegit omnia puluis,
Obtegar, an uiuam? uiuere pœna mihi.
Non est uiuenti ni tetri funeris umbra
Si quicquam ingrati uita laboris habet.
Viuite uos alij, quibus omnia iugiter affert
Lętus amor, gladium tu mea sume manus.
Ne trepida, rapidas quum spiritus ibit ad auras
Clamabit, mortis Cælia causa fuit.

INCERTVS AVCTOR.

Factus amor mitis transfixo clausit amanti
Lumina, collegit corporis ossa Charis.
Tradidit inferias pia Cypris, carmen in ipsa
Vrna Erato scripsit, tu lege quisquis amas.
Non hic corpus adest, non hic cinis ater, at una
Flamma calens, cremat hæc flamma, uiator abi.

F I N I S.

HIERONY. ANGERIANI NEAPOLITANI ECLOGAE.

BIANORVS.

PAscite gramē oues dum dulcē uiso Neæram,
Pascite, solus ego, solus per deuia rura,
Perq; nemus per agro. Phæstophile chare sub
Interea gaude, atq; uale. quum uenerit æstus (umbrā
Noxius, & medium feriet sol igneus axem,
Coge gregem ad fontes, ad glauci densa salicti
Pascua, discedo. quo me furor impulit? & quo
Nunc propero? linquuntur oues. Phæstophilus illas
Non ducet. uiuit sibi. uiuit, & ocia quærit,
Nec socij rem curat iners. discedite tristes,
Tristes ex animo curæ. sed dulcis ab antro
Nunc meus exit amor. pereat pecus omne. Neæra
Cur non ex ista uocitas me rupe? capilli
Impexi an sordent? & duris obsita duris
Membra pilis? naso an uideor deformis? & ora
Sima gero? placido me uidi in fonte, recordor
Nunc etiam. ipse mihi totus me iudice, totus
Pulcher eram. dentes superabant marmor, eburq;,
Et candore niuem. pendebant ordine flaui

Ex humero crines, decorabat barba figuram.
Vtq; anus edocuit, mihi ter, ne tristis obesset
Vox formæ, & nocuo palleret lumine corpus
Inspuit os gremium. cur pellor, dicite causam
Vos rapidi fluctus, silices, uluæq; palustres.
Ecce fero in qualo tibi septem mala, nucumq;
Excusos fructus, syluestria pruna, racemum
Labruscæ, & lentas mora interfixa genistas.
Seruo gemelliperam niueo tibi uellere capram.
Quam si mulgebis bis una in luce refundet
Lac semper niueum, semper plena ubera tanges.
Accipe flexibili do serta intexta corymbo,
Et uiridi lauro, atq; apio. uis funus acerbum?
Adsum. desilio in fluctus, si precipis, huius
Amnis, & ante tuos oculos nunc mergor in undis.
Quo fugis o demens? cur hæc mea dona relinquis?
Respice, totus amo, totus male sanus aduror
Vt stipula in flammis, ut ceruus saucius ense
Quem sequitur per rura ferox uenator anhelo,
Et uagor in syluis. tu quernis lenta sub umbris
Dum torques filum tam pulchro pectore torques
Me miserum. O utinam fierem formica, uel albus
Papilio, uel apes tenui iam uoce susurrans
Istuc confugerem, amplexus, atq; oscula ferres

Grata mihi.cur uana loquor? complectere collum
Nympha meum. Tu dura silex.effundo per duras
Verba leues, mutos per fluctus, perq; sonantes
Suspiro cautes.rapitur labentibus undis
Quicquid ago.nullo pecus it custode per agros
Et mulgent alij mulgent.ego perditus erro.
Nosco quid sit amor, nosco. satus ille sub antris
Hyrcanis fuit, & sitiens bibit ubera torua
Tygridis.immiti me uexat uulnere.non sum
Sicut eram.non sum.crucior.iuuat ire sub orcum.
Non morior.me sæuus amor sub cortice seruat
Hoc fragili, & longum cogit perferre laborem,
Nympha ueni. solare graues in amore dolores.
Te sine nulla quies, sine te mihi nulla uoluptas,
Nullus honor, nullumq; decus.tu sola salutis
Causa meæ.nymphis o pulchrior omnibus.omni
Albior o uiola, o rutilis fulgentior astris,
Clarior o uitreis undis, o mollior albis,
Puniceisq; rosis. O fuluo charior auro,
Charior & gemmis.huc adsis, porrige dextram
Si placet.o placeat.mecum requiesce parumper.
Non ullæ aspirant auræ.tenet æthera currus
Solis adhuc medium.molli sedeamus in herba
Hic ubi stant densę quercus.ubi prata nitescunt.

Et placidis ubi riuus aquis per gramina currit.
Non locus hic gratus? ueniam quocunq; iubebis.
Diua iube. ueniam. non audis talia, nanq;
Effugis, & nulla est tibi tanti cura furoris.
Sordet amor meus, & sordent mea munera, qualis
Sim nescis. ultro poscit, quę respuis, Aegle.
Et capiet. nollem dare. nollem. cogor. amantem
Pellis iniqua tuum. quid feci? sydera cœli
Surda manent, nec nostra uident incommoda. nullus
Nullus in orbe deus. casu uoluuntur iniquo
Cuncta. sub ignotis quam uellem rupibus esse
Muta silex. ferrem non talia. magnus ab imo
Corde fluit calor, & penetrabilis ossa perurit.
Nescio quid faciam. uiridi proiectus in ulua
Hac sub fronde canam. me forsitan audiet, & me
Forsitan aspiciet. non duro pectora ferro
Cincta gerit. nec fronte minax, ut cerno, uidetur.
Armenta atq; greges in lætis sedulus aruis
Pauit amor quondam, felicia tempora quo nunc
Prętериere? deam spaciantem in uallibus Idæ
Anchises flexit, flexit formosus Adonis,
Pastor uterq; fuit, pastor Priameius heros
Arsit in Oenone, pastor crinitus Apollo
Inter amadryadas sensit sub corde sagittas

Igniferos. Quid Pana loquar? Quid Prothea? quidue
Syluanum? Magnes ictus, & spartacus ictus
Passus acidalios. Lunæ succensus amore
Endymion gelidis errabat montibus ardens,
Hoc illi decus ingens, gloria magna. Melampus
Doctus erat uates, & amans, & pastor, eratq;
Pastor Aristæus, Faunus, syluestris, & Argus,
In caluere tamen flammis, & amore, uagantes
Fas cuiquam tentare deos, tentare puellas
Tunc fuit humanos. o secula prisca, remissum
Cur non ad morem properantes ducitis horas?
Quisquis amat nunc fœda facit, quicunq; sorores
Fistulicen doctas exercet, & ore lepores
Suscitat Aonios, sacra polluit, utq; prophanus
Eijcitur templis scelus horrens talia nosse.
Corda dolor pressat, caput & mihi torpet, abibo
Hinc celer, aspicio latitantem in sepibus anguem.

DAPHNIS ET LIBETRIVS.

Pulcher erat Daphnis, pulcher Libetrius, ambo
Prudentes, ambo dulces inflare cicutas,
Et dulces ambo uersus exprimere in unum
Ambo locum duxere greges, amboq; sedentes
Fronde sub arborea, paribusq; caloribus ambo
Ardentes. primus sic cœpit dicere Daphnis.

D. *Infelix qui perdit oues, qui nauigat undas*
Aequoris infelix, infelix debitor æris,
Qui cupit infelix, infelix quisquis oberrat,
Sed magis infelix sæuo qui paret amori.

L. *Non tot habent syluę frondes, tot sydera cœlum*
Non tot fert uites Lesbos, tot Daunia fruges
Non mare tot pisces alit, & tot terra uolucres
Quot mihi iecit atrox flammas, & tela Cupido.

D. *Serpentes sæui, sæuus lupus, ursaq́; fœtu*
Sæua suo, sitiens leo sæuus, uipera sæua,
Et Tygris sæua, & sæuus cocrodylus, at istis
Omnibus illa magis misero crudelis amanti.

L. *Vos austri, & rupes, uos alti culmina montis,*
Vos durę quercus, uos frigida saxa, lacusq́;,
Vos pluuię, & nubes, uos atri fulminis ignes
Audite hos questus; surda est mea Chlora, fugitq́;

D. *Difficile est humeris montem uectare, furentes*
Difficile est palpare notos, & claudere latum
Difficile est urnis æquor, uolitare per auras
Difficile est mea damna magis mea dicere uersu.

L. *In mare non fluuij current, non clara nitebunt*
Sydera, non mitis summittet gramina tellus,
Non flabunt uenti, non cingent aera nubes,
Nō morientur oues quū flāma hęc flāma quiescet.

D. *Deficient turres, & celsa palacia regum,*
Deficient & templa deum, maris unda, leuisq;
Aer, & tellus, & pulchri machina cœli,
Sed non acer amor, non hæc mea cura, dolorq;.
L. *Vomere suspenso lætus requiescit arator,*
Et messor requiescit, oues tegit umbra lacerti
In uiridi occultantur humo sopor occupat artus
Chlora tuos, ego tristis agor per deuia rura.
D. *Ille placet cantu, facie placet ille nitenti,*
Ille ouibus felix, & cano uellere, & ille
Fiscellas texens, & qualos gratus, at ipse
Ipse meis lachrymis, & funere solor amores.
L. *Flore leui pascuntur apes, & rore cicadæ,*
Limosoq; lacu ranæ, tenerisq; locustæ
Frondibus, & pisces humore, & gramine ceruj,
Et me sæuus amor flammis, & uulnere pascit.
D. *Nimbosam possum nubem siccare, cadentes*
Et pluuias, riuosq; uagos, nigrasq; paludes,
Fontanos cursus, & magni fluminis undas,
Sed non hæc crebros dum fundunt lumina fletus.
L. *Mallem desertas sine fama, & nomine syluas*
Incolere, & sterilem exercere ligonibus agrum
Ignota & fracto detrudi ad littora lembo
Naufragus, immiti quàm sic ardere fauilla.

D. Anguicomas credo furias, acherontaq́; credo,
Credo premi, findiq́; rotis Ixiona, credo
Tanteleam sortem, & discerpi uulture credo
Cor Tytij. maius, maius mihi uulnus adhæret.
L. Si quisquam insolitos quærit perferre labores,
Et uiuam rapidis animam diffundere uentis,
Et fictis ridere genis, & flere, patiq́;
Mille neces, duro sic se summittat amori.
D. Nunc zephyrus spirat, nũc ridẽt prata, canuntq́;
Nunc pictę uolucres, nunc gaudet frondibus ilex
Nunc pecus exultat, nunc plaudunt omnia, solus
Solus ego tristes, tristes effundo querelas.
L. Non me uentus atrox, non diræ grandinis ictus,
Non acies ferri, non fluminis unda, fretumq́;,
Non morbi, cœliq́; faces, non rixa, furorq́;,
Chlora sed absumet miserum crudelis amantem.
D. Me rigidę deflent orni, frondosaq́; tesqua,
Auxiliumq́; ferunt uolucres, & saxa, uirentes
Se rami obliquant, & mota fronde queruntur.
Solum illa in syluis latet, & se condit in antro.
L. Hi taceant catuli, & rabido lupus ore capellas
Deuoret, & totos exurat syrius agros,
Sorbeat unda solum, fiat chaos, omnia turbet,
Corruat & cœlum, postquam sine luce pererro.

D. Rura silent, pecudesq; silent, silet aura poliq;
Signa silent, uolucresq; silēt, silet æquor, & antra
Tuta silent, nubesq; silent silēt arbor, at ipse
Heu surdos scopulos, heu surdas alloquor undas.

L. Ecce canit bubo in syluis, canit ecce locusta
In prato, philomela suos canit ecce dolores
In uiridi segete, in dumis & acanthis, & umbra
Nos tecti arborea miseros deflemus amores.

D. Dicite uos mutæ silices, uos montis opaci
Vmbræ, uos uirides herbæ, uos littoris algæ,
Dicite uos syluæ, uos ualles dicite, rupes
Dicite uos uersus, non audior, ite capellæ.

FINIS.

De obitu Lydæ.

DE OBITV LYDAE.

PLoro meam Lydam, periit mea Lyda decora,
Et iacet in pheretro Lyda decora, iacet.
Et mecũ Veneres, mecũ lachrymãtur amores,
Et Charites mecum tristia fata gemunt.
Non ego purpureo posthac uelabor amictu,
Nec geram in articulis aurea uincla meis.
Impexi stabunt crines, impexáq; barba.
Surge miser, pullam tu tibi sume togam.
Percute te palmis, & questubus æthera comple,
Omnibus & referas Lyda decora obiit.
Grata reportabo non amplius oscula, circum
Circum ipsas obeunt oscula nostra genas.
Et mihi defunctæ sunt grata hæc oscula Lyde,
Oscula præbentem Lyda uidere nequit.
Osculor, & gelidis pendens amplexibus uror,
Vror & in labris stans anima ægra perit.
Responde. uocis non audis uerba loquentis.
Responde. in tenebras hic meus ibit honor.
Crudeles parcæ, crudelia fata, lepores
Vna hora una omnes abstulit una meos.
Nunc ubi deliciæ dulces? ubi dulcia dulci
Verba sono? atq; ubi nunc nunc ubi dulcis amor?

Non loqueris,dulces quæ clausa est lingua loquelas
Detinet,& dulci risus ab ore fugit.
Blanditię fluxere meæ uelut umbra,meusq;
Nunc uacat,& rapto mœret amore torus.
Ornatus periere mei,non amplius opto
Delicias,procul hinc,hinc procul ite ioci.
Spargo arabum rorem,ros perditur omnis,& ipsam
Spargo rosam,tecum nunc rosa sparsa perit.
Seruo torum,quondam iste torus te Lyda tenebat,
Es pulchra in pulchro mortua Lyda toro.
Iam dormis,requiesce parum,non excita surgis,
Surge parum,dextram porrige,Lyda iaces.
Lyda iaces,miser,& iaceo miser,accipe serta,
Impono hæc capiti hæc ultima serta tuo.
Dona fero ingrato cineri,cinis omnia sumat
In cineres postquam sic meus ibit amor.
Surge parum,mea Lyda parum,da basia tantum
Quantum animã possunt nunc penetrare meam.
Sic tuus in tenues labetur spiritus auras,
Dulceq; de dulci nectar amore bibam.
Dum uiuam,uiuus seruabo hæc basia postquam
Me fugis,& Læthen non reditura petis.
Me fugis,& uacui properas ad littus auerni,
Ad dominos acres,ad sine luce domos.

Per fontes Nymphæ plorant, per prata Napeæ,
Per sylvas Dryadum uox gemibunda sonat.
Et musæ querulos, querulos & Oreades addunt,
Addunt & querulos scrupea saxa modos.
Et mærens silices, & mærent tesqua, polusq;
Se tegit obscura nube, solumq; gemit.
Hęc hęc alba manus, manus hęc hęc pulchra, decẽsq;
Hæc facies, forma hæc forma iacebit humi?
Lingua taces, nunquam depromes lingua camœnas,
Lingua taces, inopi cur mihi lingua taces?
Non tibi pendebunt flaui de fronte capilli,
Quos tango, & lachrymis nunc labefacto meis.
Has poterit nuedas tumulus cælare papillas?
Præstabant oculi sydera luce tui.
Nunc sine luce oculi, nec me, nec sydera cernunt.
Sydera sunt oculis sydera clausa meis.
Vociferant montes, respondet uocibus Echo.
Respondet perijt gratia, & orbis amor.
Cur moror infelix, nec tecum curro per umbras?
Nec tristes tecum ducor ad inferias?
Heu uiuo, & miseræ patior dispendia uitæ.
Non possum ad manes te mea uita sequi.
Anulus hic tecum, tecum hic tumuletur amictus,
Hic adamas tecum, tecum eat omne decus.

Postquam discedis, nec mecum gaudia restant,
Sit sine fruge solum, sit sine luce polus.
Sint diræ nubes, sit turbo, & grandinis horror,
Sint terræ motus, sint trucis arma necis.
Discedis, quæ uita mihi, quæ uita manebit
Te sine? curarum nostra medela iacet.
Dij superi immanes, cur hanc genuistis, ut esset
Sic desyderij cura, dolorq; mei?
Seu non mortalis, seu non tam pulchra fuisset.
Non pulchram hanc decuit non obijsse deam.
Sed quia sub cælo quicquid nitet, interit. Heu heu
Debebat Pylij uiuere lustra senis.
Debebat. rapitur, rapitur florentibus annis.
Florentes annos obruit atra dies.
Felices tumuli, felix Proserpina, felix
Tu Pluto, uestra hæc gaudia uestra manent.
Infelix ego semper ero, semperq; refundam
Hos gemitus, semper, semper & has lachrymas.

DE VERO POETA.

Ocia amat uates, & tecto gaudet, & umbra,
Vt Cycnus tepidi tempora ueris amat.
Effugit a turba immiti, dulcesq; recessus
Poscit, & Aonios excitat ore sonos.

Plectra mouet, grati perquirit flabra fauoni,
In uiridi flores carpere gestit humo.
Fontanas non spernit aquas, scopulosa nec antra,
Nec fugit undisoni littora grata maris.
Cincta soporifero lætus pomaria riuo
Cernere, lanigeras cernere lætus oues.
Fortunæ imperium & uariæ miracula plæbis,
Ridet, & infandas sub pede calcat opes.
Regna quoq; & reges naso suspendit, & illa
Quæ fulgent mersa in puluere dicit, erunt.
Non audit strepitus, sed figit in auribus omne
Quod dulce est, oculis pulchra, & honesta trahit.
Non ligat articulos, aut fuluo colla metallo,
Non tumet, aut uana corpora ueste tegit.
Luxuriam uitat, uitat uaga murmura uulgi,
Et nescit quicquid lingua prophana refert.
Naturę donis, & uero intentus amori
Viuere scit, quę sunt rælica dona, uidet.
Ex imis gaudet fibris, & temnit honorem
Quem solet insulso tradere turba choro.
Formicis homines, & muscis comparat atria,
Et nidos uolucrum regia tecta uocat.
Non tristes nebulas, non diri tela cometæ
Horret, & urentem spicea dona canem.

Impauidus ſtat ſemper, abit quocunq;, galero
Mercurij tectus non pauet arma Iouis.
Non ſua ſupponit ſceleratę obnoxia culpæ
Pectora, ut Alcides alter in orbe uiget.
In lapide ante domum ſedet imperterritus apto
Palladis, atq; ferox ægide monſtra domat.
Scit Phœbum, & phœbi candentia ſigna ſororis,
Et quantum æqua ſuis uiribus aſtra ualent.
Scit cæli motus, & fati conſcius alti
Non quærit ſortis ſcire futura ſuæ.
Scit bene mutari uario ſub tempore leges,
Et fieri a prauis regibus uſq; truces.
Scit morbi cauſas, ſinuoſi & corporis atros
Seceſſus, medicæ deſerit artis opus.
Corrigere eſt quodcunq; nephas, præmordet aceto,
Miſcet & urbanis ſcommata ſalſa iocis.
In fora conductus leges obſeruat, & ipſis
De ſuperis quę ſunt religioſa refert.
Non dicendo furit, ſed cedit ſæpe furenti,
Qui ſapit hic cedit, qui furit, ille rudis.
Sors quæcunq; dedit fert æquo pectore, uerus
Protheus in cunctis rebus adeſſe ſolet.
In præſens hilaris non differt gaudia, mente
Ille hilaris pulſa nube ſerena colit.

Iure igitur sacra sit dignus uoce poeta,
Vt deus humano in corpore numen habet.
Nanq; uidens hominum mortalia cuncta perire
Se trahit a tenebris carmine, & usq; nitet.
Qualiacunq; uides gemino producta sub axe
Conteret hora, procul de styge carmen erit.

DE PARTHENOPE.

Diceris extructa a dulci Sirene, Phaleri
Diceris & felix imperitantis honor.
Diceris & Veneris gratissimus hortus, & acris
Alcidis campus diceris esse nouus.
Diceris & flauae Cereris mitissima tellus,
Diceris intonsi uinea pulchra dei.
Non mirum, ipsa urbes superas dulcedine cunctas
Imperio, forma, robore, fruge, maero.

DE EADEM.

Fons, mare, sylua, lacus, mons, horti, balnea, campi,
Flumina sunt uno haec nomine Parthenope.

FINIS.

Venetijs per Ioan. Ant. de Nicolinis de Sabio.
Anno Domini. M D XXXV.
Mensis Augusti.